Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

SUMAR

Prezent și perspectivă în meseria de zootehnist — PAGINA 3

MICROENCICLOPEDIE — PAGINA 4

Proletari din toate țările, uniți-vă !

Scînteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

Anul XXII, seria II, Nr. 5301

6 pagini — 25 bani

Sîmbătă 4 iunie 1966

PLECAREA MAIESTĂȚII SALE IMPERIALE ȘAHINȘAHUL IRANULUI

La plecare, pe aeroportul Băneasa

Vineri la amiază a părăsit Capitala Maiestatea Sa Imperială Mohammad Reza Pahlavi Aryamehr, Șahinșahul Iranului, care la invitația președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Chivu Stoica, a făcut o vizită oficială în țara noastră.

Suveranul Iranului a fost însoțit de la reședința sa pînă la aeroport de Chivu Stoica, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Gheorghe Rădulescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe.

Numeroși bucureșteni, aflați pe traseu, au salutat călduros pe Șahinșah. La aeroport se aflau Ion Gheorghe Maurer, președintele Consiliului de Miniștri, Grigore Geamănu, secretarul Consiliului de Stat, Ștefan S. Nicolau, vicepreședinte al Marii Adunări Naționale, membri ai Consiliului de Stat, miniștri, conducători de instituții centrale, oameni de știință și cultură, generali, ziariști. Erau prezenți șefi ai misiunilor diplomatice acreditați la București.

La sosirea pe aeroport, comandantul batalionului de onoare a prezentat raportul.

Au fost intonate imnurile de stat ale celor două țări. În semn de salut au fost trase 21 salve de artilerie. Șahinșahul Iranului și președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România au trecut în revistă garda de onoare aliniată pe aeroport. Înaltul oaspete își ia rămas bun de la persoanele oficiale aflate pe aeroport și de la șefii misiunilor diplomatice.

Numeroși locuitori ai Capitalei aclamă călduros pe Suveranul Iranului. Pionierii îi oferă flori.

Înainte de a se sui în avion, Maiestatea Sa Imperială Mohammad Reza Pahlavi Aryamehr și-a luat rămas bun de la președintele Consiliului de Stat, Chivu Stoica, de la președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer. Din ușa avionului, Șahinșahul Iranului răspunde cordial salutărilor celor prezenți la aeroport.

Pînă la frontieră, nava aeriană a Maiestății Sale Imperiale a fost escortată de avioane cu reacție ale forțelor noastre armate.

★

Șahinșahul Iranului a trimis președintelui Consiliului de Stat, Chivu Stoica, o telegramă în care se spune :

Părăsind teritoriul Republicii Socialiste România, țin să vă mulțumesc în mod deosebit pentru primirea călduroasă și minunata ospitalitate care ne-au fost rezervate atît de către Excelența Voastră cît și de către valorosul popor român și conducătorii săi.

Duc cu mine amintirea unei călătorii de neuitat și urez ca strînsa colaborare economică și tehnică statornicită între cele două țări ale noastre să se dezvolte din ce în ce mai mult.

Formulez din toată inima cele mai bune urări pentru fericirea Excelenței Voastre, precum și pentru progresul și prosperitatea mereu crescînde ale poporului și națiunii române.

(Agerpres)

Conferința de presă

În dimineața zilei de vineri, Maiestatea Sa Imperială, Mohammad Reza Pahlavi Aryamehr, Șahinșahul Iranului, a primit la reședința sa un grup de ziariști români și a răspuns întrebărilor care i-au fost puse.

Șahinșahul a transmis cu acest prilej poporului român cele mai calde urări de fericire și prosperitate în numele său personal și în numele poporului iranian.

La întrebarea pusă de Mircea Rădulescu, redactor șef al ziarului „România liberă", privitor la impresiile pe care le are în urma vizitei în țara noastră, Șahinșahul a spus că cele văzute i-au dat posibilitatea să-și formeze o imagine foarte clară despre România. La uzinele, marile unități industriale și celelalte realizări pe care le-am văzut cu ochii noștri — a spus oaspetele — izbitor este că au fost înfăptuite într-o perioadă de timp relativ scurtă. Am găsit în țara dv o economie cu un bun echilibru între industrie și agricultură.

La întrebarea lui George Ivașcu, redactor șef al revistei „Lumea", privind perspectiva dezvoltării, în continuare, a relațiilor dintre România și Iran, Șahinșahul a subliniat că au fost realizate progrese în dezvoltarea acestor relații. Desigur, se poate face și mai mult în domeniul industriei, tehnicii și culturii — a spus oaspetele. Dv aveți lucruri care nouă ne folosesc, iar noi avem posibilitatea să vă fur-

(Continuare în pag. a V-a)

În laboratorul de fizică. Elevi ai clasei a X-a a Liceului „Nicolae Bălcescu" din Cluj

Foto : O. PLECAN

CUI APARȚINE INIȚIATIVA DE A UITA INIȚIATIVELE BUNE ?

În fața situației deobit de critice a calității pieselor turnate din fontă și oțel, organizația U.T.C. din atelierul de modelărie al Uzinei „Independența" — Sibiu a propus, în primul trimestru al anului trecut, inițierea unor consfătuiri între secțiile colaboratoare în care să se analizeze cauzele neajunsurilor existente și să se ia măsuri corespunzătoare. Ședința care a avut loc la 25 martie 1965, și care a întrunit pe toți tinerii din sectorul metalurgic, a avut un deosebit ecou în uzină, rezultatele practice ce i-au urmat rămînînd încă vii în memoria oamenilor.

Comitetul U.T.C. s-a angajat atunci să organizeze periodic consfătuiri între tinerii din secții adiacente, la care să ia parte ingineri, maiștri, controlori de calitate, și care să dezbată în primul rînd problemele legate de contribuția fiecărui tînăr la locul său de muncă în vederea ridicării nivelului calitativ al produselor, transformînd „procesul calității" într-un eficient schimb de experiență, un mijloc de perfecționare a cunoștințelor profesionale ale tinerilor și, în același timp, într-un prilej de creștere a răspunderii pentru calitatea muncii fiecăruia. De altfel, așa ne-a și fost recomandată inițiativa aceasta de către Comitetul orășenesc Sibiu al U.T.C. : tineri modelori sau forjori îi cheamă pe proiectanți și discută cu ei ; turnătorii pe modelori, cei de la prelucrări — pe turnători și pe forjori, și așa mai departe.

Mărturisim că ne-am pregătit un bloc-notes destul de gros în care să consemnăm roadele acestei inițiative. Dar în uzină, carnetul s-a metamorfozat într-un... sac mare, pentru că, la rîndu-i angajamentul comitetului U.T.C. a devenit „pomul lăudat". Din efervescenta acțiune de la 25 martie 1965 inițiată de uteciștii din modelărie n-a mai rămas decît o dulce și frumoasă amintire. Un amănunt ne-a atras atenția : în conferința de alegeri a comitetului U.T.C., modelorii — prin secretarul organizației de bază U.T.C., Vasile Sopa, și tînărul maistru Vasile Gîndilă — au arătat că este necesar ca inițiativa să fie repusă „pe linia de plutire" și răspîndită în toate organizațiile U.T.C. din uzină.

— De la alegeri au trecut aproape șapte luni ; de ce nu s-a dat curs propunerii modelorilor de a se generaliza metoda inițiată de ei ? — am întrebat pe tovarășii din comitetul U.T.C.

— Nu prea au mai fost cazuri de genul celor care au dus la analiza din anul trecut. Atunci situația era prea critică... — ne-a răspuns tovarășul inginer MIHAI COSTEA, responsabil cu producția și calificarea în comitetul U.T.C.

Întrebarea l-a găsit nepregătit pentru că nici nu s-a gîndit să reanimeze inițiativa modelorilor, cum de altfel nu s-a gîndit nimeni din comitetul U.T.C. Apreciem totuși receptivitatea tovarășului ing. Costea la contraargumentul nostru că logic

Ing. ION ARTUR

(Continuare în pag. a V-a)

Din partea Ministerului Învățămîntului

În dezbaterea Consiliilor învățămîntului superior, de cultură generală, profesional și tehnic, din zilele de 2 și 3 iunie a.c., au fost puse unele probleme privind îmbunătățirea sistemului de absolvire a școlii generale, examenului de maturitate, precum și a concursurilor de admitere în școlile de tip mediu și în învățămîntul superior.

Ca urmare a schimbului de păreri și a propunerilor făcute, pentru a evita paralelismele și supraaglomerarea elevilor, Ministerul Învățămîntului a stabilit următoarele măsuri :

1. Să se renunțe la examenul de absolvire a școlii generale. Elevii care au absolvit clasa a VIII-a vor primi certificatul de absolvire a școlii generale.

2. Concursul de admitere în școlile de tip mediu se va desfășura la datele fixate (între 22—29 iunie la liceele de cultură generală și la liceele de specialitate ; între 4—12 iulie la școlile profesionale), la materiile anunțate anterior (limba română și matematică), la care se adaugă pentru liceele de cultură generală un examen oral de istoria patriei (clasa a VIII-a).

3. Examenul de maturitate se va desfășura la datele anunțate (17—29 iunie) conform programelor publicate, la următoarele discipline :

— La secția umanistă — limba și literatura română (scris și oral), o limbă modernă sau limba latină (scris și oral), precum și o disciplină la alegere — istoria patriei, biologia sau filozofia (numai oral) ;

— La secția reală — limba și literatura română (scris și oral), matematici (scris și oral), precum și o disciplină la alegere — fizica, chimia sau biologia (numai oral).

La concursul de admitere și la examenul de maturitate în școlile și secțiile cu limbile de predare ale naționalităților conlocuitoare se susține și un examen de limbă maternă, respectiv de literatură și limbă maternă (scris și oral).

4. Concursul de admitere în instituțiile de învățămînt superior se va ține la datele și pe baza programelor ce se vor anunța. Concursul va consta din examene la două discipline de profil (cu probe scrise și orale).

ÎNFIINȚAREA LICEELOR DE SPECIALITATE

Comitetul Central al Partidului Comunist Român și Consiliul de Miniștri al Republicii Socialiste România au hotărît ca, începînd cu anul școlar 1966—1967, pe baza Directivelor celui de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român, să se înființeze licee de specialitate (industriale, agricole, economice și pedagogice) cu durata de 4—5 ani.

Rețeaua liceelor de specialitate va fi publicată în ziarele „România liberă" și „Scînteia tineretului" din 5 iunie a.c.

Examenele de admitere în aceste licee se vor desfășura cu începere de la 22 iunie a.c.

Legea de organizare a liceelor de specialitate va fi supusă spre dezbatere apropiatei sesiuni a Marii Adunări Naționale a Republicii Socialiste România.

(Agerpres)

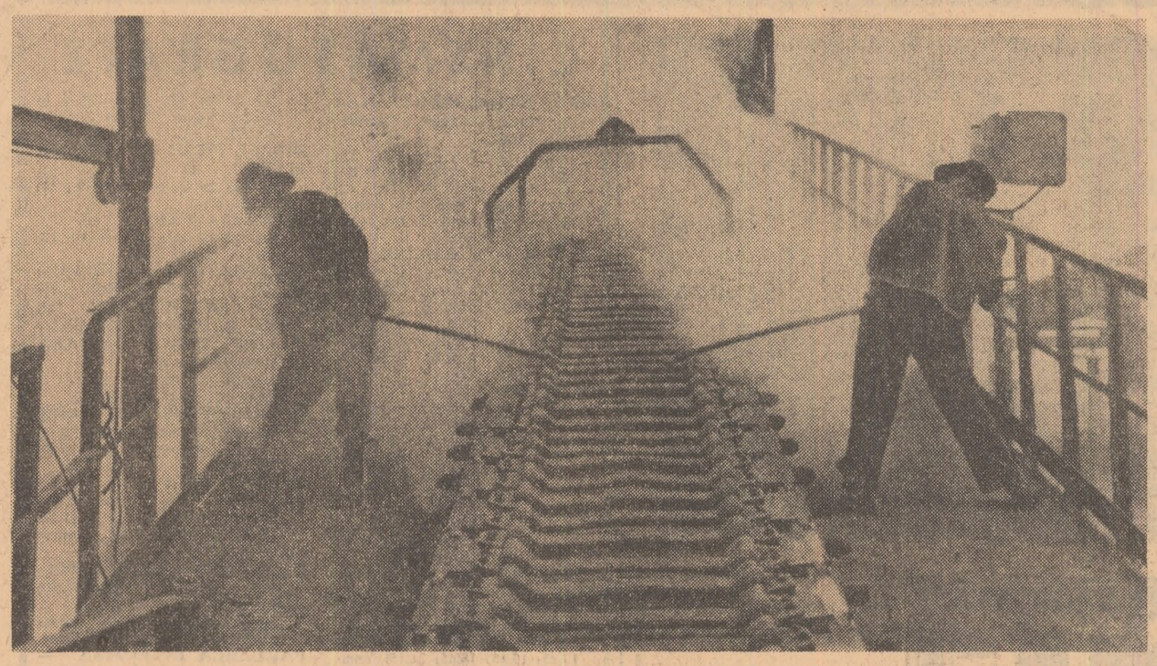

„În întrecere" (Călan — secția furnale) *Foto : ION CUCU*

LABORATOARELE APELOR

De zeci de ori pe zi deschidem și închidem robinetul pentru apă ; învîrtim comutatorul și odaia se luminează cu electricitatea produsă de puterea apei în marile hidrocentrale ; ne așezăm la masă și mîncăm legume cultivate prin irigații ; în fiecare an mergem la mare și ne bronzăm trupurile, întinși pe nisipurile de aur... Apa, lichid banal și totodată ciudat, născut din amestecul a două gaze ușoare, apa care domină ca întindere suprafața ovală a globului pămîntesc și reprezintă mai mult de două treimi din volumul corpului omenesc, apa pe care Heraclit o considera, alături de pămînt, aer și foc drept cărămida fundamentală a materiei, ei bine, apa constituie azi unul din cele mai prețioase materiale pe care ni le oferă natura. (Ca să nu mai vorbim de previziunile savanților atomiști care afirmă că apa va deveni în viitorul depărtat cel mai prețios combustibil terestru !)

Au trecut două milenii de la construirea primei lucrări hidrotehnice de amploare pe teritoriul geografic românesc (Apolodor din Damasc) pînă la apariția celor două moderne laboratoare bucureștene pentru cercetarea puterii latente a apelor : Institutul de studii și cercetări hidrotehnice (I.S.C.H.) și Institutul de studii și proiectări hidroenergetice (I.S.P.H.).

Cînd la ora prînzului ascultați buletinul cotelor apelor gîndiți-vă la sutele de cercetători ai I.S.C.H.-ului care au colaborat la întocmirea lui, la miile de posturi voluntare de măsurătoare distribuite de-a lungul albiilor fluviilor și rîurilor. Și tot lucrătorii acestui institut sînt cei care adîncesc plaja de la Eforie făcînd să se retragă apele mării, asigură sănătatea apelor rîurilor prin epurarea apelor reziduale industriale, aduc soluții noi în alimentarea cu apă potabilă a orașelor și centrelor industriale, proiectează digurile noului port constănțean, sau studiază condițiile optime ale scurgerii apei în galeria de fugă a barajului de pe Argeș. Dar, cele mai importante lucrări, care îi preocupă de cîțiva ani pe cercetătorii institutului sînt cele legate de sistematizarea nodului hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier, lucrare de mare amploare constructivă. În uriașa hală laborator a institutului, printre numeroasele machete reprezentînd fragmente din albiile rîurilor pe care se realizează construcții hidrotehnice, dominante sînt miniaturile dunărene din zona Turnu Severin. Prima impresie pe care ți-o oferă ambianța laboratorului este cea a platourilor de filmare într-un studiou cinematografic. Nu este deloc comparația de rigoare a reporterului obișnuit să colaboreze la rubrica „cronică de film" ci purul adevăr. Machetele realizează o totală identitate nu numai a parametrilor fizici (cote, viteza apei etc.) ci și a peisajului, avînd certe virtuți de decor cinematografic. Zeci de proiectoare luminează în permanență fluviul miniatural, iar un veritabil operator de imagini fixează pe pelicula cinematografică de 16 mm, evoluția valurilor, nașterea curenților, deplasarea nisipurilor sau pietrișului. Am aflat cu toții la jumătatea lui aprilie de închiderea batardoului (digului provizoriu care deviază apele Dunării pentru a se rea-

ATANASIE TOMA

(Continuare în pag. a V-a)

Primirea de către tovarășul Chivu Stoica a ambasadorului Tunisiei

Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Chivu Stoica, a primit vineri în audiență pe Mahmoud Maamouri, ambasador extraordinar și plenipotențiar al Tunisiei la București, la cererea acestuia.

(Agerpres)

Telegrame de condoleanțe

Tovarășii Nicolae Ceaușescu, Chivu Stoica și Ion Gheorghe Maurer au primit din partea tovarășilor L. Brejnev, secretar general al C.C. al P.C.U.S., N. Podgornîi, președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. și A. Kosighin, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. următoarea telegramă :

În numele C.C. al P.C.U.S., Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., precum și în numele nostru personal, vă exprimăm profunde condoleanțe în legătură cu catastrofa feroviară din țara dv care a provocat jertfe omenești.

Vă rugăm să transmiteți compasiunea noastră frățească familiilor celor loviți de această nenorocire.

Tovarășii Nicolae Ceaușescu și Ion Gheorghe Maurer au primit din partea tovarășului Todor Jivkov, prim-secretar al C.C. al P. C. Bulgar, președintele Consiliului de Miniștri al R. P. Bulgaria, următoarea telegramă :

În numele poporului bulgar și al meu personal exprim cea mai profundă compasiune Partidului Comunist Român, Guvernului Republicii Socialiste România și poporului frate român în legătură cu marele accident de cale ferată care a avut loc la 31 mai.

Vă rog să transmiteți sincerele noastre condoleanțe familiilor celor care și-au pierdut viața în acest accident.

DECALOGUL SPECTATORULUI

Lascăr Sebastian

Un decalog al spectatorului ?!

Să existe oare în adevăr o lege scrisă, care să reglementeze relațiile dintre spectator și spectacol și să stabilească eventual niște penalități ?

Firește, asemenea lege nu există.

Atunci, titlul pe care l-am așezat în fruntea rîndurilor de față anunță și făgăduiește că ne vom ocupa aici — despre ce ? Căci, după cum ne asigură Anatole France, „numai sanctitățile lor, doctorii bisericii tratează cu rîvnă și cu lux de amănunte despre ceea ce nu există". Or, în ce ne privește, nu ne-am învrednicit încă a dobîndi vreun doctorat ecleziastic.

Lege scrisă nu se află, așadar. Însă, una uzuală, subînțeleasă, ființează, are circulație, și cată să fie respectată. Cuprinde și penalități. Deși nu amenință cu nici o detențiune, penalitățile sînt severe în ordine morală, cu grave amendări ale conștiinței personale. Iată „decalogul" despre care ne propunem să vorbim într-o suită de articole, suită pe care o inaugurăm acum.

Se naște necesitatea de-a trata atare subiect, deoarece se ivesc, ici și colo, încălcări ale acestei legi nescrise. Încălcările, cum vom vedea, le săvîrșesc cînd familia, cînd școala, cînd făuritorii de spectacole, cînd criticii teatrali, cînd însuși spectatorul. Și apoi, unii, dacă nu cei mai mulți spectatori sînt atît de tineri încît n-au prididit să ia cunoștință articol cu articol, paragraf cu paragraf, de pomenita lege nescrisă. Nu e nimic infamant în această tînără neștiință. Se știe doar că muritorii, spre deosebire de zeița Pallas Athena, care s-a născut din creierul lui Zeus gata înarmată, nu se nasc gata învățați.

Pentru început, pentru, cum se spune, intrarea în materie, se impun cîteva generalități.

Un fapt e bine stabilit : spectacolul e alcătuit, în linii mari, din trei elemente : autorul, interpretul, publicul. Împotriva unora care cred altminteri, publicul spectator face parte integrantă din spectacol. Am cădea în truism dacă am mai constata ceea ce de mult e constatat, anume, că spectacol fără public nu există. Capătă, din cînd în cînd, aer de noutate numai întrebarea : în ce măsură și în ce fel participă publicul la spectacol ? Vom dezbate la timp această latură a lucrului. Deocamdată, ne mulțumim a aminti că spectatorul în mod tacit ori de-a dreptul exprimat, formulează o serie de pretenții legitime față de făuritorii spectacolului. Să i se ofere un spectacol frumos, pasionant, convingător și nu unul care să provoace indiferența, dacă nu chiar căscatul. Însă reciproca nu e și ea valabilă ? Adică, făuritorii de spectacol nu-s și ei îndreptățiți să aibă anume pretenții de la spectatori ? De pildă, e drept să i se pretindă publicului să nu rîdă cînd ar trebui, poate, să lăcrimeze sau invers, să nu fîșîie programul tocmai cînd tăcerea încordată a sălii e mai intensă, să nu plescăie cu vigoare cînd Romeo și Julieta se sărută cu gingășie și cu suavă vibrare interioară, și așa mai departe.

Desigur, nu numai autorului i se impune să-și însușească tehnica meșteșugului său, nu numai interpretul e silit, pentru a-și dobîndi arta, să urmeze ani de-a rîndul cursuri de specialitate. Pentru a înțelege un spectacol, pentru a ști cum să participe la un spectacol, și publicul e dator să învețe. Unii socotesc de cuviință să-și cîștige această învățătură, văzînd și făcînd, adică începînd să frecventeze spectacolele și pe măsură ce le frecventează. Firește, e și acesta un mijloc, dar poate nu cel mai complet, cel mai fericit. Alții caută și află modul trebuitor de comportare înainte de-a păși într-o sală de spectacole. Aceștia sînt, desigur, mai înțelepți. Oricum ar fi, fără o învățătură — prealabilă sau pe loc, urmărind ce fac ceilalți — nu se poate.

Spectacolul e o necesitate a sociabilității umane. El a apărut odată cu întîia civilizație, cît de primară va fi fost. N-a fost niciodată un simplu joc (chiar dacă a fost un joc de începuturi), un simplu divertisment, un soi de prilej de-a cheltui timpul cu care n-ai ce face. A fost și este unul din mijloacele prin care omul își exprimă întrebările lăuntrice, suferințele, bucuriile, idealurile. E drept: de-a lungul istoriei sale, spectacolul a fost cînd ridicat în slavă, cînd denigrat. Sacerdoți, filozofi, oameni de stat ori l-au pus la stîlpul infamiei, ori l-au sprijinit, lăudindu-l. Dacă, de pildă, în timpul Renașterii italiene, un Savonarola, călugărul ajuns stăpînitor al Florenței, a interzis spectacolele profane ca „stricătoare de moravuri", în schimb, papa Leon al X-lea, a ținut să se reprezinte cu mare fast, chiar în interiorul Vaticanului, o comedie. În vremurile premergătoare Revoluției franceze, se cunoaște polemica acerbă dintre Jean Jacques Rousseau și D'Alembert privitoare la spectacole. Ca și fratele florentin, autorul Contractului social căuta să demonstreze nocivitatea morală a spectacolului și-l decreta, de asemenea, „stricător de moravuri". D'Alembert replica: „Spectacolele privite numai ca amuzament, pot fi și așa îngăduite omului, cel puțin ca o jucărie pe care o dai copiilor bolnavi. Dar nu sînt doar o jucărie, sînt lecții utile deghizate sub aparența desfătării" și conchidea că „teatrul e o școală de moravuri și virtute". Fără îndoială, disputa s-a încheiat cu biruința enciclopedistului D'Alembert.

Atena antică se mîndrea cu panateneele, olimpiadele, și spectacolele sale. Istoricul grec Thukydides atribuie marelui Perikles, la începutul războiului peloponeziac, o cuvîntare în care omul de stat laudă constituția democratică a Atenei (democrație, firește sclavagistă). Un scurt pasaj al acestei cuvîntări merită să fie reprodus : „Am dat spiritului nenumărate prilejuri de a-și odihni eforturile prin jocurile și festivitățile noastre anuale... Orașul nostru e deschis tuturora ; nici o lege nu îndepărtează nici pe străini de la instituțiile și spectacolele noastre".

Platon a definit republica ateniană ca „teatrocrație". Și nu în deridere. Pentru că tot el e acela care, întrebat de tiranul Denys al Siracuzei, cum să facă să înțeleagă cel mai bine arta guvernării a Atenei, i-a trimis, să le studieze, comediile lui Aristofan. Se deduce de aici că filozoful grec, ca și mai tîrziu, enciclopedistul francez, socotea dramaturgia lucru util, încărcat de învățături și recunoștea puterea binefăcătoare a spectacolului. E adevărat că Perikles, după ce a slăvit spectacolele ateniene, a socotit, atunci cînd a început să substituie autorității legilor propria sa putere, crescîndă, că e bine să interzică reprezentarea comediilor. Desigur, pentru că nu puține comedii, printre care ale lui Cratinos, Eupolis și ale lui Aristofan însuși, au luat în răspăr tendința lui spre dictatură. Interzicerea însă a iscat protestele vehemente ale poporului atenian. Și, după trei ani, dictatorul a fost silit să ridice interdicția.

Istoria vine astfel să confirme necesitatea permanentă a spectacolului.

În vremile noastre și cu deosebire într-o republică socialistă cum este țara noastră, spectacolul a căpătat un rol și mai important, și mai util, și și-a dobîndit un preț deosebit. Prețul efortului special care se adaugă celui general pentru înfrumusețarea și luminarea vieții noastre de fiecare zi.

De aceea se cuvine să-i păstrăm respect.

În ce fel ? Articolele următoare vor încerca, în limitele date și cu mijloacele ce le avem, să elucideze întrebarea.

A. I. Zăinescu

NOI, TINERII

Noi, tinerii : curenți de bronz și liniște, pe mare.
Ni se alege-n scoici auzul și trăim frumos.
Ni-s mușchii poate strîmți și în schimbare
De adolescenți, ca trestia ; mai lung însă vîslim.
Mari urme de corăbii ne apleacă țărmul,
Apa-n lopeți ajunge cu noi pe înălțimi.

Cuvintele-și cer dreptul de clopote și sună
Mai întîi pe inimi și apoi se-aud
Cu case-n larg, cu punți și o furtună
Le-nseninează-n trepte sunetul cerut
Și noi iubim, mereu, iubiți sîntem ; răsare
Din tălpi pămîntul cînd ne întîlnim
Noi, tinerii ! — și munți ni se mai nasc ; un soare
Jur-împrejur, cu ochii, ne reazimă-n destin.

Și noi iubim, mereu, iubiți sîntem ; în sînge
Noi, tinerii, ne recunoaștem cald
Împurpuratul zbor al steagului ce strînge
Tot ce-i mai bun în noi și tot ce-i mai înalt.

Cuvintele-și cer dreptul de clopote și sună
Mai întîi pe inimi și apoi se-aud ;
Bat stelele în poarta sufletului bună,
Ochii aprind, afară, lumi cu un sărut
Și noi iubim, mereu, iubiți sîntem ; pămîntul
O casă-și face lîngă noi, rotund
Trecem ca mirii-n alb la sărbători
Ca mirii-n alb și albe ecouri ne răspund.

CU INIMA

Brațul din aer, viu : își mîngîie lumina
Sau umbra poate-a steagului ce-l sui.
Nu-ncape totuși singură retina
Acest pămînt cu fața și umerii-n statui
Ca într-un pantheon poetu-și duce
De-aceea, tînăr, mîinile pe-un rug,
Trăiește-un timp cu flăcări la răscruce
Aniversînd părinții-acolo ca un plug.

De-o parte și de alta, arborii ; pe ziduri
Creneluri arcuite și fluiere în zori ;
Bătuți în lanțuri, ochi ; și frunțile în ziduri
Tîrîte-n scrum și arse pe gîndurile lor.
Vezi urne în pereți, vezi lacrimi ; în clepsidră
Mișcîndu-se nisipuri, cad stelele în mări.
Cu inima de-aceea și-n liniște se intră
Ca într-un pantheon aici slujind de adevăr.

Istoria-i primește pe luptători din față
Și face loc în steaguri pentru lucrul lor
Se fac ochii zi, cuvîntul dimineață
Rostit spre a fi cirmă și clopot uneori.
Partidul Comunist ! Rostindu-i numele,
Și-atîta doar să spui lîngă destin,
Istoria-și sărută ca în baladă urmele.
Pe luptători primindu-i din față, cu lumini.

Partidul Comunist, destin în sus, el însuși
Al miilor de oameni ce-s bărbați,
Corabie aici de luptători cu brațul
Și fruntea ca o apă repede-n Carpați ;
Născîndu-se pe sine și pe alții,
Virtute stînd la nașterea pe steag
A lucrurilor mari prin care generații
Își arcuiesc pe umeri Dunărea în larg.

URARE

Țară în Mai, luna cu mustul în flori, al zăpezii
Care în muguri fierbinte ascute culori
Și lună de trecere-n zbor către zeița
Cu fructe, numindu-se vară ; aur în zori,
Miere în Mai și în Iunie — adînc, și în Iulie,
Dar mai cu seamă în August, mereu,
Țară, primește luminile ; trup de petunie,
Și de zăpadă în munți ; apă din curcubeu

În Septembrie, luna culesului, prima,
Și în Octombrie — a doua, luna bătrînilor or —
Cum i se spune la noi, în podgorie,
Zodia vinului vesel și aromitor —

Primește-ne lauda, țară ; grîul în brazde
Pînă în Noiembrie scurt mirosind a pămînt,
Și primește-ne, țară, luminile — albastre
Largi anotimpuri de om și primește-ne
Țară, cuvintele ; fluvii cum sînt —
Mîinile-ți dau pe de-a-ntregul ocol
Și-n Decembrie, iar, în Ianuarie — lunile
Ca de oglindă în alb, pentru umărul gol —

Și în Februarie — puntea din nou pentru
Marte — care în muguri ascute culori
Și lasă un viscol frumos spre zeița
Cu fructe, numindu-se vară ; aur în zori,
Miere în Mai și în Iunie — adînc, și în Iulie
Dar mai cu seamă în August mereu,
Țară, primește luminile ; trup de petunie
Și de zăpadă în munți ; apă din curcubeu.

REVISTE

Gazeta literară

nr. 22 din 2 iunie 1966

În acest număr al săptămînalului Uniunii Scriitorilor cităm cîteva articole substanțiale. Aurel Martin scrie despre recentul volum al lui Marin Sorescu („Moartea ceasului") izbutind o incursiune penetrantă în universul acestui poet de o excepțională noutate. Continuînd dezbaterea asupra mijloacelor și obiectivelor criticii, revista publică intervenția doctă a lui Adrian Marino (Obiect și metodă) și opinia lui Ion Pascadi asupra judecății de valoare („Dacă „inefabilul" nu poate fi cuprins în concepte decît cu oarecare aproximație nu există nici un motiv de a renunța la acestea în numele spontaneității necontrolate și al subiectivismului"). Satisfacții rare procură lectura unui articol (inedit) scris de Tudor Vianu. Chestiunea asupra căreia se întreabă T. Vianu. („Ce este un mare scriitor ?") este oricînd de mare interes. răspunsurile și argumentele ce se pot da constituindu-se într-o pedagogie socială de un binefăcător efect asupra publicului cititor. „Este la urma urmei explicabil — scrie Tudor Vianu — ca succesul printre contemporani să nu fie măsura măririi operei și a unui autor. Motivele succesului literar nu sînt totdeauna estetice. În compunerea unui răsunător succes scriitoricesc intră uneori imitația, alteori satisfacția unei curiozități de un ordin oarecare, alteori măgulirea unei stări generale a sensibilității publice Succesul este o stare de autosugestie colectivă".

Care este semnul marii opere, dacă nu succesul sau chiar perfecțiunea ei ? : „Dar măreția, adevărata măreție, este în literatură o dimensiune umană. Ea ne scoate în față o personalitate etică de însemnătate, lucrînd asupra noastră în chip hotărîtor. Există opere care smulg aprobarea noastră în timp ce le parcurgem fără să lase în noi o urmă mai adîncă, fără să ne răscolească și fără să ne modifice. Marile opere sînt însă acelea care ne lasă altfel decît eram mai înainte, opere care seamănă cu chipul lor de-a lucra asupra noastră cu experiențele cruciale ale vieții, cu lucrurile sau cu durerile care și-au imprimat adînc urma lor în alcătuirea noastră. Mari în adevăr sînt numai aceste opere..." *Reflecțiunile profesorului Vianu au darul de a stimula exigențele în raport cu ușurința cu care, uneori, entuziasmul dintîi, sau alte motive, ne fac să acordăm calificative nemeritate, cercetări pretențioase, exagerat de insistente, asupra unor valori care nu acționează asupra noastră „cu experiențele cruciale ale vieții, cu lucrurile sau cu durerile care și-au imprimat adînc urma lor în alcătuirea noastră". Fără nici o tăgadă necugetată, ierarhia valorilor unei literaturi n-ar mai fi utilă în afara acestui criteriu esențial după care pot fi recunoscuți scriitorii mari de cei mici.*

Veronica Cernucanu și Nicolae Toma în premieră arădeană cu „Șantajul" de Irwing Shaw

Foto : AGERPRES

VIAȚA STUDENȚEASCĂ

nr. 21 din 28 mai 1966

Remarcăm cu satisfacție apariția unor noi și interesante rubrici ale revistei Asociațiilor studenților, cîștigînd astfel o plăcută varietate, tot mai adecvată cerințelor vieții și activității studențești. Observăm intenția revistei de a da intervențiilor sale un caracter mai operativ, mai sesizant, instituind rubrici a căror „ritmicitate" va fi, desigur, nedesmințită (Argus, Sarcini — Confruntări, Tribuna studențească, Etc..., Sport). *O evoluție promițătoare, plină de efecte lăudabile, a rubricii „Confidențe" se întrevede încă de pe acum. Părerile exprimate aici, întrebările și răspunsurile încredințate cu sinceritate revistei fac posibilă perspectiva unor dezbateri profunde, care merită cu prisosință un mai întins spațiu.*

De asemenea, este binevenită inițiativa — anunțată deja — de a pregăti pe absolvenții liceelor pentru viața de student prin editarea unor pagini speciale cuprinzînd articole semnate de cadre didactice universitare, observații asupra deficiențelor semnalate în pregătirea candidaților din anii precedenți, interviuri cu conducători ai instituțiilor de învățămînt superior din toată țara, profiluri ale facultăților, consultații și recomandări, un ghid al admiterii etc.

Semnalînd spiritul creator care animă pe redactorii revistei — lucru vizibil în inventivitatea tinerească ce-și face tot mai mult loc în cele 12 pagini ale publicației studențești — ne permitem să observăm și faptul că „prea multă... inventivitate" nu e întotdeauna necondiționat rodnică. Propunem unei atenții mai insistente a redactorilor „Vieții studențești" accentuarea spiritului director care să adune disparența rubricilor și care să imprime vioiciunii, caracterului alert al ansamblului unitatea unei problematici întotdeauna majore. Observăm, de asemenea, că la accentuarea caracterului compozit în dauna unității variabile, contrebuie din cînd în cînd și stilul unor pagini altfel inspirat botezate.

Toate acestea sînt, de bună seamă, simple observații de lector care urmărește cu interes și, de cele mai multe ori, cu satisfacție paginile revistei studențești în vădită ascensiune.

CINEMATOGRAFE

SERBĂRILE GALANTE — În completare, Congresul sindicatelor 1966 —
rulează la Patria (orele 10; 12,15; 14,30; 16,45; 19; 21,15), București (orele 8; 10; 12; 14,15; 16,30; 18,45; 21), Flamura (orele 8; 10,15; 12,30; 14,45; 17; 19,15; 21,30).

TREI PAȘI PE PĂMÎNT
rulează la Republica (orele 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,30; 21).

NOAPTEA IGUANEI
rulează la Tomis (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21), Modern (orele 9,30; 11,45; 14; 16,30; 18,15; 21).

OMICRON
rulează la Luceafărul (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21), Buzești (orele 14; 16,15; 18,30 — grădină ora 20,30), Capitol orele 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,15 — grădină ora 20,30), Grădina Doina (ora 20,15).

DE LA 7 LA 12
rulează la Lumina (orele 9,30; 11,45; 14; 16,15; 18,30; 20,30).

GENTLEMANUL DIN COCODY — cinemascop —
rulează la Festival (orele 8,45; 11,15; 13,45; 16,15; 18,45; 21,15), Feroviar (orele 8,45; 11,15; 13,45; 16,15; 18,45; 21,15), completare Vizita în Republica Socialistă România a președintelui Iosip Broz Tito ; Gloria (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21), Excelsior (orele 10; 12,30; 15; 17,30; 20); În completare Vizita în Republica Socialistă România a președintelui Iosip Broz Tito; Melodia (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21); În completare 1 Mai 1966.

SOȚIE FIDELĂ — În completare Pescari amatori —
rulează la Victoria (orele 8,45; 11; 13,15; 15,30; 18,15; 20,45); Floreasca (orele 9,30; 11,45; 14; 16,15; 18,30; 20,45).

ÎN GENUNCHI MĂ ÎNTORC LA TINE
rulează la Central (orele 8,45; 11; 13,15; 15,30; 18; 20,30); Aurora (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15; 20,45). Clubul Uzinelor „Republica" orele 15; 17,30; 20).

HAIDUCII — cinemascop —
rulează la Giulești (orele 10,30; 15,30; 18; 20,30); În completare 1 Mai 1966; Bucegi (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21) ; În completare al VIII-lea Congres al U.T.C.

ZILELE FILMULUI DE ANIMAȚIE
rulează la Union (orele 9 ; 11; 17,30; 20).

PRINȚESA PĂUNIȚA
rulează la Doina (orele 10; 12; 14; 16; 18,15; 20,30)

ILUSTRAȚIE LA DON QUIJOTTE — BUHARA „URALI" — DUMINICĂ LA ȚARĂ — PRIVELIȘTI CARPATINE „URSUL" — ȚARA ORCHESTREI —
rulează la „Timpuri Noi" — orele 10—21 în continuare.

DUMINICĂ LA NEW YORK
rulează la Dacia (orele 9,45; 14,15 continuare — 16,30; 18,45; 21)

OPERAȚIUNEA „I" — În completare, Palatul vechi —
rulează la Arta (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30), Rahova (orele 16; 18,15)

NU PLÎNGE, PETER — cinemascop — În completare Energia —
rulează la Cringași (orele 15,45; 18; 20,15).

PARCAREA INTERZISĂ — cinemascop — Orizont științific nr. 1 —
rulează la Cosmos (orele 16; 18; 20); În completare Mic roman.

DEPĂȘIREA — În completare, Și acum puțină... gimnastică
rulează la Unirea (orele 15,30; 18).

SEMNALE DEASUPRA ORAȘULUI — cinemascop — Orizont științific nr. 1 —
rulează la Grivița (orele 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,30; 21), Volga (orele 9; 11,15; 14,15; 16,30; 18,45; 21); În completare Vizita în Republica Socialistă România a președintelui Iosip Broz Tito.

ULTIMA CAVALCADĂ SPRE SANTA CRUZ —
rulează la Flacăra (orele 10; 16; 18,15; 20,30)

WINNETOU (seria a II-a) În completare — Cînd iarna triumfă —
rulează la Vitan (orele 16; 18,15; 20,30).

Televiziune

SÎMBĂTĂ 4 IUNIE 1966

18,00 : Aspecte de la concursul internațional de gimnastică — transmisiune de la Sala Dinamo.
19,00 : Telejurnalul ; 19,10 : Pentru copii : în pas de dans ; 19,30 : Școli de animație din întreaga lume ; 20,00 : Tele-enciclopedia ; 21,00 : Parada vedetelor ; 21,20 : Actualitatea cinematografică ; 21,30 : Antena este a dumneavoastră ; 22,15 : Filmul „Sfîntu" ; 23,05 : Telesport ; 23,20 : Telejurnalul ; 23,30 : Buletin meteorologic ; 23,35 : Închiderea emisiunii.

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

FRAȚII JDERI

de M. Sadoveanu

REZUMAT : Prin agerimea și vitejia celor doi frați Jderi, Simion și Ionuț, încercările dușmanilor din Lehia de a-l fura pe Catalan, calul năzdrăvan, și a-l lua pe Alexăndrel ostatic n-au avut sorți de izbîndă.

Focuri pe culmi. Dinspre partea pustiei tătarilor se vestește zvon mohorît. Alergătorii primejdiilor își duc caii în goana cea mare din poștă în poștă. Noroadele cunosc astfel că Mamac, împăratul tătarilor, și-a scos căpcăunii în pradă asupra lumii.

Măria sa Ștefan Vodă încălecase pe harmăsarul său alb, semn că va ieși la război !

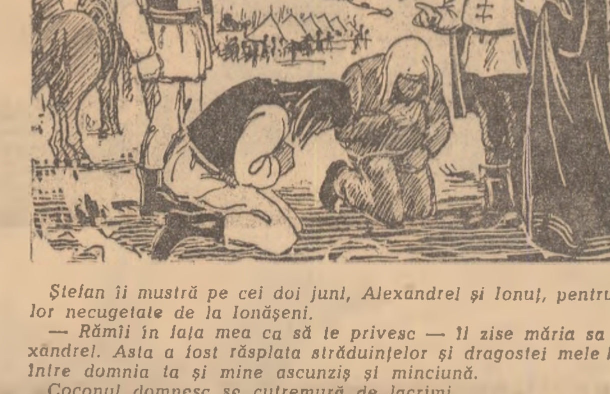

Ștefan îi mustră pe cei doi juni, Alexăndrel și Ionuț, pentru faptele lor necugetate de la Ionășeni.
— Rămîi în fața mea ca să te privesc — îi zise măria sa lui Alexăndrel. Asta a fost răsplata străduințelor și dragostei mele ! Ai pus între domnia ta și mine ascunziș și minciună.
Coconul domnesc se cutremură de lacrimi.
— Măria ta, iartă-mă pentru greșala ce am săvîrșit.
— Trebuie să te iertăm ! Alexandre, căci ești copilul nostru. Însă întristarea rămîne în noi ca un vierme, asemenea greșală putea să-ți aducă pieirea.
Apoi Ștefan se întoarse către fratele lui Ionuț.
— Vrednicule slujitor Simion, pentru fapta lui ascunsă și prefăcută se cuvine să luăm acestui fecioraș capul. Însă i-l lăsăm pentru vrednicia lui, dar cu mîhnire ne vedem silit a-l depărta de Curtea noastră. Să-l ții o vreme la ispășire și la post, așa cum vom face noi cu fiul nostru.

Umilit, Ionuț n-are somn lîngă bădița Simion.
— Ce fac ? oftă el. Însă Jder cel mic nu întreba ce are de făcut în lucrarea de arme care se pregătea. Nici nu-și închipuia că n-are să mai fie în viață, căci 20 de ani nu e vîrstă ci nemurire. Se temea că poate să-i lipsească Nasta, suflată la o parte de mînia domnească. Ar fi doar o scăpare pentru Nasta : să o răpească tătarii — din ghiarele zmeilor și căpcăunilor nu se teme el, Ionuț, că nu o va putea scoate.

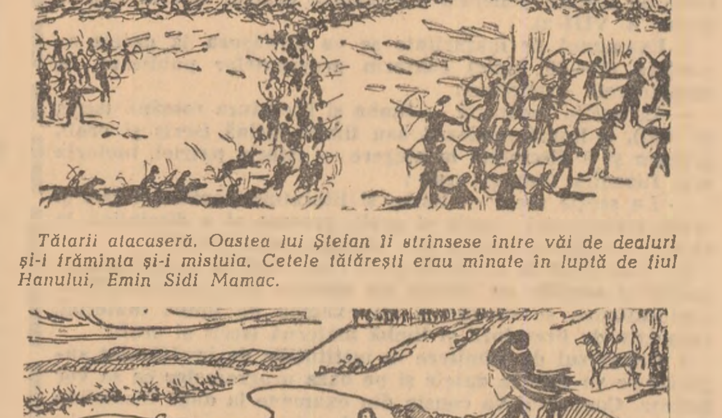

Tătarii atacaseră. Oastea lui Ștefan îi strînsese între văi de dealuri și-i frămînta și-i mistuia. Cetele tătărești erau mînate în luptă de fiul Hanului, Emin Sidi Mamac.

Fiul Hanului rămase cu puțini slujitori în preajmă.
Încordîndu-și arcul, Ionuț Păr-Negru întrebuință asupra acestora meșteșugul său de vînător ; pe cei cîțiva loviți îi lepădară caii în rîpă ; ceilalți se răzlețiră. Atuncea apropiindu-se din lături Ionuț și cu Simion zvîrliră juvățurile. Calul tătarului fu smucit îndărăt și căzu. Feciorul Hanului, a fost supus și întors spre culme, de unde Ștefan Vodă avea priveliștea bătăliei. Domnul lăudă pe Simion cu plăcere, iar spre Ionuț surîse în treacăt fără să-l laude și aproape fără să-l vadă. Dar Ionuț n-avea nevoie de laude, cînd în sufletul lui se zbăteau gînduri neliniștite. Ce s-o fi întîmplat cu Nasta ?

Adaptare de GHEORGHE SUCIU
Desene de MARIN PREDESCU

(VA URMA)

PREZENT ȘI PERSPECTIVĂ ÎN MESERIA DE ZOOTEHNIST

Rezoluția adoptată la cel de al XIII-lea Congres al U.T.C. recomandă tinerilor de la sate să-și dăruiască întreaga lor putere de muncă întăririi și dezvoltării unităților agricole socialiste. Organizațiile U.T.C. din cooperativele agricole de producție să îndrume tinerii către locurile de muncă unde se simte mai multă nevoie de priceperea și brațele lor viguroase, tinerești, să-i ajute să îndrăgească și să pătrundă în tainele noilor meserii ale satului.

Este o cinste pentru un tînăr să fie recomandat să muncească în sectoarele cheie — zootehnie, legumicultură, pomicultură — acolo unde pasiunea împletită cu setea de a studia constituie condiții absolut necesare.

Ecoul pornit din sala Congresului s-a amplificat mereu mai intens, alimentat de izvorul adeziunii tineretului conștient că astfel își aduce contribuția la înfăptuirea sarcinilor stabilite de partid cu privire la modernizarea agriculturii, la creșterea producției agricole.

Iată un grăunte din marea holdă care dă roade mereu mai bogate — activitatea tinerilor zootehniști de la cooperativa agricolă „Unirea" din Segarcea.

- **Cele mai convingătoare argumente**
- **„Meseria o îndrăgești muncind"**
- **Învățătura – un proces continuu**
- **Fereastră spre viitor**

Profesia de îngrijitor de animale are la cooperativa agricolă „Unirea"-Segarcea și alte valori ce nu pot fi cuprinse în cifre. Redăm un caz. Gheorghe Mărciuică. Cine era el pînă acum 3—4 ani? Era harnic, sociabil, se remarcase prin ceva? Nimeni, nici chiar vecinii nu l-au putut portretiza. Era un anonim. Cine e acum Gheorghe Mărciuică? La întrebare îți dau răspuns prompt și copiii: e un îngrijitor fruntaș. Se vorbește de el în ședințe, fotografia lui și-a „rezervat" un loc permanent la panoul de onoare. Oamenii îl salută pe stradă, ridicîndu-și pălăria. Uteciștii din zootehnie l-au ales secretar al organizației de bază. Din gesturi, din vorba lui domoală, tînărul acesta modest, obișnuit, și-a înscris numele printre oamenii de prestigiu ai comunei, prin perseverența și dragostea lui pentru meserie, prin muncă.

Profesiei de crescător de animale i se acordă în statul socialist drepturi statornice, prețuire și stimă.

Toate aceste atribute robuste o recomandă celor care își îndreaptă privirile către poarta ei, deschisă permanent hărniciei, demnității, tinereții.

★

Planul de perspectivă al cooperativei agricole „Unirea" cuprinde la fiecare capitol, ca o continuare a drumului ascendent, valori impresionante. Această „fereastră spre viitor" deschisă cu matură chibzuință, cu realism și cutezanță, cheamă și îmbărbătează, dînd înfăptuitorilor ei înzecite forțe.

Pînă în 1970, de pildă, sectorul zootehnic își va dubla efectivele de animale. Mîndria cu care vorbesc tinerii zootehniști despre treptele viitorului, izvorăște din siguranța înfăptuirii lor, din hotărîrea și încrederea fiecăruia. Tînărul brigadier Florea Peța ne desena cu degetul pe orizont conturul construcțiilor sectorului în anii următori, în continuarea celor două grajduri noi deja ridicate pînă la acoperiș. Dar ni s-a vorbit mai ales despre oameni, despre cei ce se pregătesc să înfăptuiască progresia geometrică a efectivelor și a producțiilor de mîine. „Două sarcini cheie stau acum în fața organizației noastre — spunea Gheorghe Mărciuică. Una — continua specializare a actualilor îngrijitori și a doua — pregătirea celor care vor veni să lucreze în sector. Ne dăm seama că pentru a obține producții sporite, de la an la an, nu mai sînt suficiente cunoștințele noastre de specialitate, metodele pe care le folosim, organizarea activității în general. Majoritatea băieților au absolvit cursurile agrozootehnice de 3 ani și de aceea vom propune ca în toamnă să se deschidă pentru ei un cerc de specializare, mai cu seamă pentru cunoașterea și însușirea unor metode care au dat cele mai bune rezultate în țară și în străinătate.

Pentru cei la care ne gîndim să-i îndrumăm spre această meserie, de pe acum organizăm întîlniri ale tinerilor care întrunesc calitățile cerute, cu îngrijitorii de animale cu stagiu îndelungat în muncă. Ele au loc chiar la grajduri și îmbracă forma unor discuții interesante în care avantajele și farmecul meseriei sînt subliniate în detaliile cele mai semnificative, mai convingătoare".

Notînd cele ce ne spunea secretarul organizației de bază U.T.C. din sectorul zootehnic, ne gîndeam că numai cîțiva ani în urmă aici se discuta despre necesitatea însușirii unor noțiuni minime, elementare ale meseriei, despre întărirea disciplinei în muncă, și mai puțin despre organizare. Observăm acum trecerea într-o nouă etapă, în care se ridică problema aprofundării cunoștințelor căpătate în 3 ani de învățămînt, cînd se vorbește despre specializare, despre pătrunderea în cele mai „intime" taine ale profesiei de zootehnist.

— Intr-adevăr renumele Segarcei e legat de viticultură. În prezent însă, via are un „concurent" serios — zootehnia.

— Oare așa să fie, tovarășe contabil?

— Să punem mîna pe creion... Luăm în calcul ultimul an — 1965: 1 223 449 lei venituri din creșterea animalelor — sub un milion din viticultură (nu luăm în calcul seceta, care ne-a dat peste cap baza furajeră). Oamenii însă prin eforturi mari, printr-o grijă deosebită față de fiecare furcă de lucernă sau braț de coceni, au redus mult urmările acestei calamități.

— Printre cei ce merită laudele dv, sînt și tineri?

— Da, majoritatea. Mai precis v-ar putea spune tovarășul Jianu, secretarul comitetului U.T.C. pe cooperativă.

— 51 din 70 — intervine secretarul comitetului U.T.C. — cu o vechime de patru ani în medie.

51 de tineri au pus cu nădejde umărul lor viguros la ridicarea celui mai tînăr sector, a cărui vîrstă nu depășește cu mult vechimea lor medie în meserie. În 1959, la constituirea cooperativei agricole, nu exista nimic din moderna așezare cu 18 grajduri simetric ridicate, în care apa proaspătă vine neîntrerupt pe conducte, iar becurile electrice se aprind în fiecare seară. De la o vacă, atunci, s-a ajuns azi la 150; de la doi porci, la peste 1000; de la cîteva oi la aproape 1500. Pentru fiecare vițel, pentru fiecare miel a fost nevoie de pricepere, de răbdare, de atenție, de muncă. „Pe fiecare treaptă urcată spre succesele cunoscute azi, spre cele de mîine, cei 51 de tineri își înscriu numele cu majuscule" — ne mărturisea cu vădită emoție tovarășa Zenaida Manciu — inginer zootehnist.

Iată ceea ce ne-a reținut lîngă semnatarii înfăptuirilor cu care se mîndrește întreaga cooperativă agricolă. Ne-am întreținut cu mulți dintre ei, ca la o adevărată „masă rotundă". Fiecare și-a spus părerea deschis, înfățișînd fapte, împliniri, greutăți, gînduri de viitor, împărtășind din propria experiență, învățînd de la ceilalți.

Le dăm cuvîntul...

GHEORGHE JIANU — secretarul comitetului U.T.C.

— Ne întrebați ce i-a apropiat pe tineri de această meserie de îngrijitori de animale. După mine, pasiunea pentru o muncă se naște și crește atunci cînd îi gusti frumusețea, practicînd-o. Numai că pînă să-i pătrunzi farmecul trebuie să vrei s-o practici, știind dinainte cît de cît ce anume îți poate oferi. Către sugerarea acestor perspective ne-am îndreptat noi atenția. Nu a fost, desigur ușor, pentru că mai la început, și la noi, munca de îngrijitor era privită ca în trecut — eh! văcar, porcar, cioban — nici o scofală. Trebuia să aducem argumente împotriva acestei concepții. Ne-au ajutat foarte mult tovarășul președinte și tovarășa inginer zootehnic. Înainte de a fi președinte, tovarășul Ristea a lucrat în sectorul zootehnic. L-am invitat și ne-a vorbit adesea la adunările noastre generale despre această profesie. De multe ori luam 5—6 băieți și mergeam împreună în sector. Ne făcea adevărate demonstrații practice. Ne dovedea, de fapt, că meseria de îngrijitor cere anumite calități de la cel ce o practică. Nu o dată tovarășa ingineră, stînd de vorbă cu tinerii în adunările generale sau pur și simplu acolo unde îi întîlnea, le vorbea despre succesele și satisfacțiile celor care îndrăgiseră munca de zootehnist și lucrau deja în acest sector.

Am cîntărit de fiecare dată bine omul pe care urma să-l recomandăm. Dacă avea voință și putere de muncă, dacă îi plăcea să învețe din cărți și din experiența celor cu vechime în meserie, dacă ne puteam deci, baza pe el. Recomandarea o făceam în adunările generale ale organizației. În cîteva cuvinte le spuneam uteciștilor ce anume ne-a determinat să-l propunem pe cutare sau cutare. Deci, de la acest prim pas, tînărul creștea în ochii celorlalți. Aprecierile noastre îl bucurau, dar în același timp îl făceau să înțeleagă răspunderea pe care o are pornind în noua sa muncă. Și dacă la început trebuia să-i căutăm noi, după un timp ne căutau ei. Desigur, s-au mai făcut și greșeli, am mai întîmpinat și unele necazuri. Cu ani în urmă, cîțiva au lucrat puțin în acest sector, și-apoi s-au întors în brigăzile de cîmp. Dar cel care rămîne un timp, nu se mai poate deslipi de meserie. Să vă spună și ceilalți...

ION F. ANGHEL — îngrijitor-mulgător.

— Acum patru ani, după 2—3 săptămîni era gata să plec. Să fiu sincer, mi se părea foarte greu. Zilnic să îngrijesc 15 animale nu era ușor, mai ales că nu aveam nici îndemînare. Am fost la tovarășul președinte cu cererea în mînă. Parcă-l văd. S-a uitat la mine foarte nedumerit: „Cum, măi, Anghele, tocmai tu?! Zău că nu mă așteptam. Ce vor spune ceilalți? Ce va spune organizația de tineret care te-a recomandat ca unul dintre cei mai buni? Eu zic să te mai gîndești... Treci și pe la socotitori să vezi cîte zile-muncă ai tu față de cei de la cîmp..."

Imediat a venit la mine Jianu — secretarul comitetului U.T.C. Îți amintești, tovarășe Jianu? Eu n-am să uit asta niciodată. M-ai întrebat: „Ce-am auzit despre tine e adevărat?". Știam despre ce e vorba și mi-era și mai rușine. Nu, zic eu, m-am răzgîndit. „Ai ceva necazuri, spune?". Ce era să-i spun, că fug de greu? N-am zis nimic. Și am rămas. După un timp, mi-am dat seama de greșeala pe care aș fi făcut-o. Acum n-aș schimba meseria mea pentru nimic. Am atîtea mulțumiri. Treptat, treptat, vacile pe care le îngrijesc arată mai bine, dau mai mult lapte. (acum nu are decît 8 în lotul său). Vițeii sînt sănătoși și cresc văzînd cu ochii. Și apoi, închipuiți-vă, cu laptele muls de mine într-o zi, pot fi hrăniți aproape 1 000 de copii în fiecare dimineață. E puțin?..

IULIANA RISTEA — tehnician zootehnic.

— Vorbim de dragoste pentru meserie. Aș dori să vă relatez o întîmplare. Acum o lună, tovarășului Marin Mitrancă, medicul i-a recomandat să-și schimbe locul de muncă. Începusem să ne interesăm de alt om. După două-trei zile a venit la conducere. „Rămîn, nu mai căutați pe nimeni. De-aia am muncit atîta, să le dau pe mîna altuia? Parcă doctorul nu mai greșește...

Iată că, aș zice eu, pasiunea — magnetul meseriei au fost mai puternice. Și cred că fiecare ar fi făcut la fel".

ION MIREA — îngrijitor de viței.

— Să fiți convinsă de asta. Mă văd pe mine. Știți ce greu îmi este cînd preluînd un alt lot de viței numai de cîteva zile vine timpul să mă despart de cei care 6 luni au crescut sub mîna mea, pe care i-am aliniat și le-am purtat de grijă ca unor copii? Și nu pot trece pe lîngă grajdurile unde se află acum fără să-i văd. Cînd îi strig pe nume, îmi răspund și vin la mine, deși ei au trecut de mult sub îngrijirea altuia.

Ne-au mai fost relatate încă alte fapte, episoade, întîmplări. Toate întregesc ideea că dragostea față de meseria către care au fost îndrumați tinerii, cu pricepere, cu răbdare izvorăște din practicarea ei. La cooperativa agricolă „Unirea" din Segarcea acest fapt se profilează clar în rezultate. Depășirea planului cu 172 litri lapte de la fiecare vacă furajată anul trecut, totalizînd 86 000 litri lapte livrați statului în plus față de prevederile contractuale. În primele patru luni din anul acesta, rezultatele vin să le confirme pe cele precedente: 520 litri lapte față de 420 plan, cu aproape 50 mai mult decît în aceeași perioadă a anului trecut.

GHEORGHE MĂRCIUICĂ — secretar al organizației de bază U.T.C. din sectorul zootehnic.

— Nu putem spune că nu avem rezultate bune. Dar depășindu-ne planul înseamnă că am făcut totul? Eu cred că nu. Toți știm că Gheorghe Logofătu o obținut anul trecut de la lotul său 17 000 litri, Gheorghe Manda 17 600, Ștefan Dobre 16 000. Noi, ceilalți, mai puțin. Știu ce vreți să-mi spuneți — îi oprește el pe cîțiva care încercau să protesteze. Planul e diferențiat pe fiecare vacă furajată, în funcție de rasă, de productivitatea ei. Ai animale bune, ai și producții mari. Aici vreau să ajung. Oare diferențicrea planului e făcută în modul cel mai just? În a-numite zile, de la unele vaci se obține lapte sub plan, de la altele mult peste. De ce? Ei, acum puteți să-mi răspundeți...

ȘTEFAN DOBRE — îngrijitor-mulgător.

— Are dreptate Gheorghe. Noi notăm în carnete producțiile zilnice de la fiecare vacă furajată. Nu întotdeauna însă a doua zi ținem seama de aceste notițe. Și ar trebui să o facem neapărat. Să observăm atent, zi de zi, ce am făcut în plus, sau ce nu am făcut, de unde provin diferențele de producție de la o zi la alta, la aceeași vacă. Și mai e ceva. Cred că ar fi bine ca și la noi să înceapă să se aplice retribuția suplimentară în funcție de depășirea planului și în mod individual. Ar stimula și mai mult oamenii tocmai către acea îngrijire diferențiată de care vorbeam.

GHEORGHE JIANU

— Ce-i drept, nu putem plînge că oamenii nu pun tot sufletul în tot ceea ce fac. Dar se pare că știm încă prea puțin din știința asta a zootehniei. Din 70 îngrijitori, 57 au carnet de absolvenți ai învățămîntului agrozootehnic de 3 ani. Dar putem susține că nu mai avem de învățat nimic? Omul nu poate spune că a terminat cu învățătura, oricît de bătrîn ar fi, ori cîtă experiență ar avea și indiferent cît de bune sînt rezultatele lui.

Noi avem în fiecare joie, ziua îngrijitorului de animale. Ni se prezintă diferite conferințe, filme documentare, aspecte din experiența altora cu rezultate mult mai bune ca ale noastre. Cred însă că ar fi timpul să legăm mai mult tematica lor de munca noastră de aici. Această zi să devină un adevărat schimb de experiență în care să se dea răspuns la unele întrebări pe care le ridică activitatea fiecăruia dintre noi, să ne spunem observațiile noastre, să ne străduim să dăm chiar soluții în unele cazuri.

ION MIREA

— Putem da un exemplu foarte potrivit. Aici de față e Atena Angheluț de la ferma de păsări. Nu are ca noi 4—5 ani de meserie, ci doar un an și jumătate. La început, cînd o vedeau mereu cu o carte în mînă, unii chiar mai glumeau că „tocește". Ea a învățat astfel mult mai mult decît la cursurile învățămîntului agrozootehnic, anul I, pe care le-a urmat. Acum, în primăvară, mortalitatea puilor de găină a fost în echipa ei mult mai mică decît în celelalte. Femeile mai în vîrstă și de 4—5 ani la fermă vin să o întrebe „cum scriu cărțile că trebuie să facă ba una, ba alta".

Ing. ZENAIDA MANCIU

— Eu v-am mai făcut odată un calcul într-o adunare. În fiecare zi, cu furajele necesare uneia din vacile îngrijite de Mirea, să zicem, se cheltuie cam 10 lei. Laptele obținut, valorificat, ne aduce 34 de lei. Dar avem încă unele animale care nu sînt ajutate să producă 18—20 litri ca această „recordistă". Altele abia își acoperă cu producția de lapte valoarea furajelor consumate. Ia să vedem; dacă și de la cele 63 de vaci care au dat anul trecut sub 10 litri pe zi, am fi muls numai cu 2 litri mai mult — și cred că înțelegeți că am luat cifra minimă — știți cît am fi putut cîștiga? Socotiți singuri: cam 40 000 litri.

Calculul simplu și convingător, îi invită încă o dată la meditare. Așadar, există multe rezerve pentru a căror valorificare tinerii înțeleg că le revine o mare obligație.

ILIE RISTEA — președintele cooperativei agricole.

— În sectorul zootehnic, mai mult decît în alte locuri de muncă e nevoie de brațe tinere, de minți agere, dornice să afle în fiecare zi ceva nou, să caute răspuns la toate întrebările ce-i frămîntă — și nu sînt deloc puține.

Îndeletnicirea de crescător de animale cere din partea celor care au îmbrățișat-o un mare volum de muncă, o însușire rapidă și temeinică a recomandărilor zootehniei, răbdare, perseverență, răspundere serioasă pentru îngrijirea și creșterea animalelor. Și cine mai bine decît tinerii pot răspunde oricînd cu calitățile lor acestor îndatoriri?

51 de tineri segărceni — un grăunte din marele lan al promoțiilor de zootehniști din anii aceștia — își aduc contribuția la continua consolidare a cooperativei lor agricole, însușindu-și și practicînd cu pricepere și pasiune o importantă meserie a satului.

M. DUMITRESCU
GH. FECIORU

Insemnări din activitatea organizației U. T. C. de la cooperativa agricolă „Unirea"–Segarcea, privind munca de stimulare a interesului tinerilor pentru meseria de crescător de animale

MICRO

- Scrutările „geologice" ale lui Enescu
- Viteza unui nou vehicul - 1360 km/h
- De la Alcamenes la Gustave Moreau
- Neasemuită creație a electronicii

Enescu în vîrstă de 24 ani

DESPRE ÎNAINTAȘII NOȘTRI

Cella Delavrancea despre :

GEORGE ENESCU

În casa aceasta cu mici coloane, în care zeci de cărți, fotografii, tablouri, sculpturi, îți dau din primul moment coordonate ale vieții literare și artistice de la începutul veacului, „amintirile" se înfiripă de îndată, integrîndu-se perfect atmosferei.

Pe pupitrul pianului stă deschisă partitura tulburătoarei Sonate în Fa diez minor.

Reputata profesoară a atîtor generații de pianiști îmi urmărește privirile și nu mai așteaptă nici o întrebare.

— Vezi, îmi pare rău că am descoperit tîrziu această fundamentală creație pianistică enesciană. Îmi aplec adeseori gîndurile spre portativele ei. Există în paginile acestei Sonate o fecundă lume de idei care poate aduce o supremă împlinire oricărui mare interpret.

— Dar, așa cum s-a observat, Sonata are un etos greu de definit, într-atît sînt de contradictorii stările sufletești pe care le reflectă.

— E adevărat. Dar ascultă Finalul ; e aici o imponderabilă nostalgie, o pagină concentrată a gravității lirismului enescian. În întreaga desfășurare a ideilor mi se pare adeseori că găsesc toată dragostea lui Enescu pentru Maruca Cantacuzino cu tristețile, așteptările, chinurile ei.

— Ați fost, se pare, adeseori în preajma familiei Enescu...

— Ani în șir am avut nemărginita bucurie de a participa la serile de muzică inițiate de familia Enescu. Aici la București, în cunoscuta casă de pe Calea Victoriei, la Sinaia, la Tețcani, ori unde își petrecea puținele-i clipe de odihnă, Enescu aducea cîțiva muzicieni și făcea cu infinită plăcere muzică. Am cîntat astfel alături de el un vast repertoriu în care la loc de frunte se găseau Sonatele lui Bach, Mozart și Beethoven.

— Compozitorii săi preferați...

— Nu numai ei. La loc de frunte ar trebui să stea Wagner. Dar pe Mozart îl adora, pe Beethoven îl venera, pentru Brahms avea un cult.

— Cînd a avut loc primul asemenea concert comun ?

— De el mă leagă și prima amintire a lui Enescu. Aveam 17 ani și eram eleva lui Philipp în clasa Conservatorului parizian. Am fost invitată atunci să cînt cu Enescu Sonata lui Franck. Enescu era de acum o stea de primă mărime a Europei.

Interpretînd, Enescu visa, plîngea, se bucura, evoca, oficia. În cîntul său el devenea pentru cîtva timp Bach, Beethoven, Brahms...

— O afirmă chiar el : „Nu este un sacrilegiu a te confunda cu creatorul unei capodopere... În ceea ce mă privește pe mine... dacă nu mă transport în secolul 18, cînd cînt o sonată de Bach, dacă nu mă cred Beethoven cînd atac Sonata Kreutzer — am impresia că nu-l pot tălmăci bine..."

— Am ascultat în ultimele decenii pe mulți dintre marii violoniști ai lumii interpretînd *Sonata Kreutzer*. Nimeni nu-l poate însă întrece pe Enescu. Era în cîntul lui o recreere unică. Rețeta a pedalării pe care o pot invidia toți marii virtuoși.

— L-ați ascultat pe Enescu dirijînd ?

— Au fost poate momentele în care am avut cea mai profundă înțelegere a artei interpretative enesciene. Posibilitatea de a avea un aparat orchestral venea în întîmpinarea dorinței sale de exprimare polifonică, de adîncă și complexă scrutare a lumii sonore. Din păcate, n-a avut însă întotdeauna condițiile necesare pentru a se dărui artei dirijorale.

Am ascultat pe toți marii șefi de orchestră ai Europei veacului XX. Deasupra tuturora mi se par că există doi coloși : Furtwängler și Enescu.

— Și Toscanini ?

— Incontestabil un mare, mare dirijor dar în ritmica lui intuiam uneori o uscăciune...

Oricare dintre acei care i-au ascultat pe Furtwängler și Enescu nu pot uita, de pildă, inimitabila artă cu care ei realizau un fortissimo. Dinamica unui *ff* nu însemna pentru Enescu o simplă creștere sonoră, ci o pătrundere în adîncurile spațiului sonor.

— Am putea spune o răscolire geologică...

— Exact. Crescendourile din Simfonia a IX-a, nu erau o simplă exuberanță exterioară ci o dilatare a spațiilor, o penetrație „interatomică".

L-am ascultat pe Enescu dirijînd, într-un mod neîntrecut încă mi se pare, Simfoniile lui Schumann, cărora le restituia întreaga cerebralitate germanică.

Purtîndu-și necontenit „visul interior", Enescu avea fantastica putere de a trăi în lumi imaginare, de a retrăi și de a ne reda istoria capodoperelor artistice. Să vă împărtășesc o amintire semnificativă.

În anii cînd elabora Oedip, i-am scris din Grecia, de la ruinele vechiului templu din Delphi, cîteva rînduri îndemnîndu-l să vină pe meleagurile străvechii Elade pentru a sorbi lumea eroilor cărora le închina marele său imn.

Enescu nu și-a putut permite o asemenea plimbare. El nu putea nici cînd părăsi masa de scris, estrada de concert, orele de meditație.

Enescu citea însă enorm, și cu imaginația lui a reușit să recreeze spiritul elin, fără nici un fel de vizite pe țărmurile Greciei. Continentul mitologic era în el.

— Și desigur că nimeni nu poate atesta mai bine acest fapt decît paginile răscolitorului „Oedip"...

...În fața partiturilor lui Enescu, discuția continuă pe îndelete.

Cella Delavrancea aduce mereu, cu inefabila artă a unui talentat povestitor, cu magistrala știință a unui pătrunzător muzician, date, fapte, idei ce recompun în imagini vii momente din titanica creație enesciană, din uriașa sa activitate componistică, solistică, dirijorală, pedagogică închinată muzicii.

IOSIF SAVA

MITURI ȘI EROI ÎN „MEMORIA TIMPULUI"

ENCICLOPEDIE

ORFEU ȘI MENIREA POEZIEI

În codrii adînci, neumblați, din regiunile locuite de traci a coborît legenda unui divin aed cu lira fermecată — *Orfeu*.

În toată lumea grecească din secolele 8—7 î.e.n. se dezvoltă mitologia poeților — personaje inspirate de cîntăreți cu hauri apolinice. Puterea cuvîntului domnește asupra făpturilor; el descîntă natura, leculește bolile sau alungă duhurile morții.

În legenda greacă figura primului aed purtat de glasul lirei capătă transparența unui simbol universal. Prin perfecta identificare cu viersul păsărilor, cu strigătul modulat, graiul lirei și cuvîntul orfic ajung să supună orice viețuitoare.

Într-un mozaic din perioada romană aedul cîntă cu gesturi solemne. În jurul său la distanțe egale, ca într-un zodiac, se adună tot felul de animale vrăjite de cîntec. Orfeu le-a îmblînzit și le ține sub ascultare. *Rainer Maria Rilke* (în „Sonetele către Orfeu") a dedus din contemplarea vieții lăuntrice adevărata influență a cîntecului orfic. Melodia strunelor pătrunde pînă la rădăcina percepției, dincolo de obîrșia cuvintelor...

Una din cele mai frumoase picturi pe un vas grec din secolul 5 î.e.n. îl arată pe *Orfeu înconjurat de războinici traci*. O parte din supușii săi se arată speriați de vraja cîntării.

Destinul tragic al poeziei găsește o transpunere minunată în legenda iubirii lui *Orfeu pentru Euridice*. Dar într-o pajiște unde se plimba cu naiadele, frumoasa Euridice își găsește sfîrșitul prematur : cade răpusă de mușcătura unei vipere. Îndată sufletul ei coboară la Hades. Pentru tradiția literară *Virgiliu* este primul poet care fixează în *Georgica a IV-a* ecoul deznădejdii lui Orfeu. Răsună prelung stîncile la strigătul driadelor care umple văile. Singur cu durerea lui, Orfeu rătăcește un timp pe firul apelor, apoi se încumetă să pătrundă pînă-n desișul neguros care ascunde intrarea în Infern. Pe nesimțite a călcat pragul umbrelor și se înfățișează Proserpinei, regina Infernului. Cea mai elocventă transpunere muzicală a plîngerii lui Orfeu o aflăm în opera lui *Gluck* (1762). Cu alte mijloace, dialogul lui Orfeu cu Proserpina este sculptat în versurile clasice din a IX-a carte de *Metamorfoze* a lui *Ovidiu*. Lamentația se adresează în primul rînd unui tribunal neînduplecat al Legilor morții...

În viziunea poeților latini se aprofundează contrastul : mișcarea lamentației rupe vremelnic inerția forțelor infernale, monotonia pedepselor. Danaidele opresc rostogolirea butoiului; Sisif nu-și mai împinge stînca, roata condamnatului Iscion stă și ea nemișcată. Se umezesc pînă și ochii Furiilor. În sfîrșit, Proserpina se lasă înduplecată : dacă nu va întoarce niciodată capul pînă la ieșirea din Hades, aedul poate să plece însoțit de Euridice. Acum se înșiră pe drumul ce urcă de pe tărîmul infernal trei siluete cu pași măsurați : *Orfeu, Hermes*, (călăuza morților) și *Euridice*, mireasa desprinsă treptat din amorțeala frigului veșnic.

Grupul celor trei a inspirat unul din cele mai frumoase basoreliefuri din antichitate, atribuit lui *Alcamenes*, replică păstrată în Muzeul național din Neapole. Aici fiecare gest are o încetineală la fel de sugestivă ca o melodie supremă. Mișcările personajelor au încremenit tocmai în clipa despărțirii : Orfeu și-a întors privirile către iubita sa ; îi cuprinde ușor încheietura mîinii. Euridice abia tresare din somn ; ridică fruntea, pe jumătate ascunsă de văluri, se reazimă o clipă de umărul lui Orfeu ; răspunde gestului său dar cealaltă mînă o încredințează lui Hermes care se pregătește s-o ducă înapoi cu blîndețe... Dragostea și dorul ființei iubite, imboldul revederii n-au rezistat prescripțiilor date în lumea de dincolo.

Jean Anouilh a sondat în piesa sa Eurydice (1941) toate implicațiile acestei nevoi irezistibile a îndrăgostiților de a se privi în față, de a cunoaște fiecare taină pe care o ascunde prezența celuilalt.

Adevăratul epilog al legendei ne spune că deznădejdea lui Orfeu l-a dus departe de oameni, pînă pe meleagurile înghețate ale hiperboreenilor. Acolo devine un fel de profet al lui Apolon. Acum noua sa vocație religioasă și nostalgia exclusivă care-i animă cîntările atrag asupra lui mînia bacantelor, slujitoarele extazului dionisiac. Piere sfîșiat de bacante în vremea unor serbări orgiastiace. Capul și lira sînt luate de apa fluviului și plutesc departe însoțite de armoniile unui cîntec...

Dintre pictorii care au ales diferite momente din legenda orfică, după *Tintoretto*, *Rubens* și mulți alții, cel mai fidel înțelesului autentic pare a fi *Gustave Moreau*. În tabloul său, o muză — sau poate Euridice — ține capul lui Orfeu încrustat ca o mască între brațele lirei.

Destinul tragic al poetului care se lovește adeseori de intoleranța semenilor săi a fost actualizat în drama lui *Tennessee Williams* : Suferințele unui visător neconformist în infernul unui oraș de rasiști din sudul S.U.A.

La *Eminescu* gestul deznădejdii lui Orfeu pune capăt menirii sale pe pămînt : lira este aruncată în larg și de atunci *„marea-nfiorată de sublima ei durere / în imagini de talazuri cînt-a Greciei cădere / Și cu albastrele ei brațe țărmu-i mingîie-n zadar...*

Epilogul legendei se integrează astfel în perspectiva mileniilor ; se identifică măreț cu asfințitul Eladei mitologice.

MIHAIL NASTA
lector universitar

Orfeu, Euridice, Hermes
MUZEUL DIN NEAPOLE

MERIDIAN ȘTIINȚIFIC

„WINGFOOT EXPRESS"

Pe fotografia de mai jos este reprezentat vehiculul „Wingfoot Express", realizat de americanul Walt Arfons. Vehiculul are o greutate de peste 3 t și o putere de 28 800 cp. Ca și avioanele cu reacție, vehiculul este dotat cu o parașută de frînare. Pneurile sale, înalte de 87 cm sînt primele „pneuri supersonice din lume". Se afirmă că „Wingfoot Express" va putea atinge o viteză de 1 360 km/h. Se știe că actualul record mondial nu este decît de 850 km/h.

HIRTIE DIN ALGE

Un chimist francez, a elaborat un procedeu nou avînd ca scop obținerea celulozei din algele marine. La început acest chimist prelucra algele smulse de furtuni din fundul mării și aduse la țărm, care se foloseau parțial la fabricarea iodului și azotului. Dar ca materie primă pentru confecționarea celulozei pure ele s-au dovedit mult mai rentabile.

MONUMENTELE ȚĂRII

Trofeul lui Traian de la Adamclisi

Localitatea Adamclisi este celebră prin complexul monumentelor sale legate de o decisivă victorie cîștigată de împăratul roman Traian în anul 102, cu prilejul primului său război dacic. Locul bătăliei, situat la 1,5 km spre nord de satul Adamclisi, este amintit prin vestigiile a nu mai puțin de trei monumente : Trofeul ridicat de Traian, Altarul instituit din ordinul împăratului pentru comemorarea soldaților romani căzuți în luptă și Mausoleul unui ofițer superior care și-a găsit moartea luptînd în fruntea lor.

Cel mai important și mai impunător este Trofeul (latinește Tropaeum*), a cărui ruină cilindrică, înaltă de 12 m și avînd un diametru de 30 m, constînd dintr-o masă compactă de pietre mici și mortar, domină orizontul în toate direcțiile pînă la mari distanțe. În antichitate, acest miez de zidărie era placat cu blocuri mari de calcar, în parte sculptate. Deasupra sa, în vîrful unui acoperiș conic format din solzi de piatră, se ridica un soclu exagonal peste care era fixat Trofeul propriu-zis, înalt de peste 11 m și format din enorme blocuri de calcar care închipuiau un trunchi de copac îmbrăcat, ca un om, cu armele celor învinși. Tot monumentul măsura o înălțime de aproape 39 m. Pe două laturi ale soclului exagonal figura cîte o inscripție care arăta că monumentul a fost dedicat de Traian zeului militar* Mars Ultor *(Marte Răzbunătorul), în anul 109 e.n.*

Toate piesele de parament s-au prăbușit în decursul veacurilor. Nu s-au păstrat la locul lor decît cele șapte trepte de la baza corpului cilindric, care se văd și azi. Cînd s-au așezat turcii în Dobrogea, la începutul secolului XV, ruina monumentului le făcea impresia unui vechi locaș de cult, iar colosalul Trofeu în formă de om înarmat încă se mai păstra deasupra sa. De aceea i-au zis adam-clisi, *adică „biserica omului", nume păstrat pînă azi de localitatea vecină. Cu timpul, peste pietrele căzute în jurul ruinei dezvelite, s-a așternut țărîna. Explorările arheologice, prin care au fost scoase la lumină, în anii 1882—1894, au fost conduse de istoricul român Gr. Tocilescu, cu colaborarea arheologului german O. Benndorf și a arhitectului vienez G. Niemann. Deosebit de prețioase sînt piesele sculptate cu figuri în relief. Formau două grupuri : o serie de 26 creneluri (din care s-au găsit 23), reprezentînd prizonieri barbari, și o serie de 54 metope (din care azi avem 49), înfățișînd scene din diferitele faze ale bătăliei comemorate. Arta sculpturală a acestor reliefuri, surprinzător de primitivă și de stîngace, constrastează cu arhitectura, tot atît de rafinată pe cît de originală a monumentului, ceea ce se explică prin efectuarea lor de către meșteri improvizați din cioplitorii locali. Totuși, în ciuda imperfecțiunii lor tehnice, aceste sculpturi impresionează puternic prin via lor expresivitate, prin spontaneitatea spiritului realist și dramatic care le animă, constituind nu numai prețioase documente istorice, dar și cele mai remarcabile produse ale artei provinciale romane. Azi sînt expuse în cerc în jurul ruinei Trofeului, sub vitrine protectoare.*

prof. univ. **RADU VULPE**
doctor docent în științe

Metopă de pe Trofeul de la Adamclisi

CELULA FOTOELECTRICĂ

Printre primele nume de savanți care trebuie citate în legătură cu **fotoelectricitatea** este cel al lui Heinrich Hertz, care a observat că dacă un fir prin care trece curentul electric este „izbit" de radiații luminoase ce conțin o cantitate mare de ultraviolete, scînteia electrică obținută e mai puternică decît de obicei. Data acestei observații, perfect inexplicabile atunci : 1887.

Peste 12 ani, J. J. Thompson, care făcea studii minuțioase asupra comportării acestor fascinante particule discutate de savanții vremii, electronii, găsește în sfîrșit explicația fenomenului : lumina, izbind metalul, zmulge din acesta electroni.

De fapt, deducția nu era tocmai exactă. Nu lumina în totalitatea sa avea acest efect, ci mai cu seamă radiațiile ultraviolete. Dar... pentru ce lumina ar fi fost în stare să producă un asemenea efect ?

Mai întîi, Max Planck a presupus că energia se emite în cuante. Apoi, Einstein a prelungit această ipoteză, presupunînd că, la rîndul ei, lumina este și ea emisă sub forma unor particule, numite fotoni.

Acum, lucrurile deveneau clare. Să iluminăm puternic o placă metalică; datorită „bombardamentului" de fotoni, unii electroni sînt desprinși din placă și astfel eliberați, pot fi atrași de un conductor încărcat pozitiv. Publicarea acestor ipoteze, în anul 1905, de către Einstein, au făcut senzație în lumea științifică. Și totuși, aplicația practică a acestor cunoștințe apăruse... înaintea teoriei. Celula fotoelectrică exista deja, sub forma sa cea mai simplă. De atunci, s-au construit celule fotoelectrice mereu mai perfecționate ; metalul „bombardat" de fotoni (de lumină) este ales printre metalele alcaline mai sensibile, cum ar fi cesiul. Lumina devine, în acest fel, producătoare de curent electric.

Inițial, celulele fotoelectrice erau mai puțin sensibile decît ochiul omenesc. Ulterior, prin sistemele speciale de amplificare, s-a ajuns la realizarea unor celule care, de pildă, sînt în stare să distingă lumina unei luminări pînă la peste patru sute de kilometri depărtare. Cel datorită căruia a fost posibilă această performanță tehnică a fost astronomul francez André Lallemand. Invenția sa datează din 1933 cînd avea numai 29 de ani.

Celula fotoelectrică : aplicațiile ei nu se întîlnesc însă numai în astronomie. O bună parte din viața noastră „modernă" nu se poate lipsi de această creație a electronicii. Filmul sonor este una din aplicațiile cele mai răspîndite.

Transmiterea fotografiilor la distanțe de sute sau mii de kilometri se face tot prin intermediul unor celule fotoelectrice. Exponometrul aparatului de fotografiat, dispozitivele de protecția muncii care opresc mașinile enorme în clipa cînd se intercalează în mersul lor brațul unui om, avertizoarele de incendii, aparatele pentru aprecierea fazei tehnologice în fabricarea oțelului (după culoarea metalului topit), numărătorul de obiecte de pe benzile rulante sau de la intrările expozițiilor, iată numai cîteva din miile de utilizări actuale ale celulei fotoelectrice.

PROMETEU MODERN

Dr. LEONID PETRESCU

CONFERINŢA DE PRESĂ

(Urmare din pag. 1)

nizăm lucruri care folosesc în economia ţării dv. Cu prilejul vizitei preşedintelui Consiliului de Miniştri al României în ţara noastră am încheiat un acord. Cred că va trebui nu numai să realizăm în întregime ceea ce este prevăzut în acest acord, dar vom putea să-l şi depăşim. Personal, a spus Suveranul Iranului, mi-am putut da seama că industria românească este la înălţime, realizează produse de calitate superioară şi în cantităţi suficiente pentru a fi competitivă pe piaţa internaţională. Schimburile economice şi culturale pot întări şi mai mult legăturile de prietenie care unesc cele două ţări ale noastre.

Valeriu Pop, redactor şef adjunct al ziarului „Scînteia", a rugat pe Şahinşah să arate care sînt direcţiile principale în dezvoltarea actuală a Iranului.

Şi noi încercăm în ţara noastră, a spus înaltul oaspete, să obţinem realizări în toate domeniile, atît în domeniul industriei grele, pe care nu o aveam înainte — dar pe care am început să o creăm — cît şi al industriei uşoare, al agriculturii şi ale celorlalte domenii ale vieţii sociale. Noi am împărţit circa 6 milioane de hectare de pămînt ţăranilor. În mai puţin de un an reforma agrară va fi înfăptuită.

O altă reformă o constituie lupta împotriva analfabetismului. Sperăm că în zece ani vom lichida definitiv teribilul flagel al neştiinţei de carte.

Noi am naţionalizat pădurile şi marile păşuni. Pe tărîmul industriei, tot ceea ce reprezintă industria grea şi tot ceea ce ar putea avea un caracter de cartel, de trust, organisme care ar putea fixa şi dicta preţuri, aparţine şi va aparţine statului. Aşa sînt petrolul, derivatele, industria îngrăşămintelor chimice, a oţelului, marile mine, în curînd aluminiul, industria cuprului.

Femeia este acum emancipată şi participă la viaţa socială şi politică a ţării, ceea ce nu îi era permis înainte. Avem în satele noastre o instituţie care se numeşte „Casa justiţiei şi încrederii", prin care, oameni simpli au în competenţa lor rezolvarea conflictelor nu prea grave dintre ei. Vom extinde această instituţie şi în oraşe.

Aceasta este în linii mari politica reformelor noastre: dreptate socială şi încercarea de a dezvolta nivelul de viaţă al poporului pe măsura capacităţilor noastre maxime şi a posibilităţilor care există.

Andrei Vela, directorul general al Agenţiei Române de Presă — Agerpres — a rugat pe înaltul oaspete să arate care sînt direcţiile principale actuale ale politicii externe a ţării sale.

Răspunzînd, Şahinşahul a spus: principiul fundamental al politicii externe iraniene este de a munci şi a lupta pentru pace. Pentru aceasta eu cred că este necesar ca ţările, popoarele să se cunoască mai bine. Schimburile de vizite între persoanele de răspundere ale ţărilor este un mijloc de cunoaştere. Am luat contact aici cu conducătorii dv. cu care am dezvoltat o prietenie personală, şi în acelaşi timp, am luat contact cu poporul dv. fapt, de asemenea, foarte important. Dacă majoritatea ţărilor lumii ar stabili între ele relaţii de prietenie — indiferent de regimul lor social şi politic — relaţii cum sînt acelea care există între dv. şi noi, atunci s-ar dezvolta simpatia reciprocă între oameni. Dacă asemenea sentimente vor fi împărtăşite de majoritatea ţărilor în relaţiile dintre ele, nimeni nu va putea lupta împotriva lor, deoarece nu se poate lupta împotriva opiniei publice mondiale.

Trebuie găsit un mijloc de a pune capăt cursei înarmărilor, — a spus în continuare Şahinşahul — de a distruge armele nucleare şi astfel să se ajungă la o dezarmare generală, bineînţeles controlată. După părerea noastră, întregul potenţial financiar, industrial şi economic al lumii trebuie folosit pentru a făuri o lume în care să nu mai fie lipsuri, în care fiecare om să trăiască la nivelul pe care civilizaţia noastră îl poate permite.

Întrebat de George Ionescu, vicepreşedinte al Comitetului de Radioteleviziune, despre soluţiile pe care le vede în obţinerea de progrese în domeniul destinderii internaţionale, Şahinşahul a apreciat că se poate vorbi despre existenţa unei înţelegeri că un război termonuclear este de neconceput. De altfel, războaiele nu vor rezolva nici o problemă. Problemele zilelor noastre şi ale viitorului nostru nu sînt probleme care ar putea fi rezolvate pe calea armelor. Acestea sînt probleme sociale, economice şi de dreptate socială. În continuare, Suveranul Iranului şi-a exprimat speranţa că în cele din urmă se va ajunge la distrugerea armelor nucleare.

(Agerpres)

Plecarea delegaţiei C. C. al U. T. C. la şedinţa Comitetului Executiv al F. M. T. D.

Ieri dimineaţa a părăsit Capitala, plecînd spre Sofia o delegaţie a Comitetului Central a Uniunii Tineretului Comunist condusă de tovarăşul Vasile Nicolcioiu, secretar al C.C. al U.T.C., care va participa la şedinţa Comitetului Executiv al F.M.T.D.

La plecare, pe Aeroportul Băneasa, delegaţia a fost condusă de tovarăşul Iosif Walter, secretar al C.C. al U.T.C., de membri ai Biroului, activişti ai C.C. al U.T.C.

Informaţii

Ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România, Corneliu Mănescu, a primit vineri dimineaţa într-o vizită protocolară pe ministrul afacerilor externe al Iranului, Abbas Aram.

La întrevedere, care a decurs într-o atmosferă cordială, au luat parte Eduard Mezincescu, adjunct al ministrului afacerilor externe, Ion Drînceanu, ambasadorul României la Teheran, Ştefan Cleja, director în Ministerul Afacerilor Externe.

★

Ion Cosma, preşedintele Comitetului executiv al Sfatului popular al oraşului Bucureşti, a primit, vineri dimineaţă, delegaţia Consiliului Municipal al Parisului, condusă de Albert Chavanac, preşedintele Consiliului municipal.

★

Vineri dimineaţa a părăsit definitiv ţara noastră, Zvi Ayalon, trimis extraordinar şi ministru plenipotenţiar al Izraelului în Republica Socialistă România.

★

În cursul zilei de vineri, membrii delegaţiei economice bulgare, însoţiţi de Constantin Scarlat, ministrul industriei chimice şi de primul său adjunct Ion Velea, au vizitat institutele de cercetări şi de proiectări chimice din Capitală.

Seara, ministrul industriei chimice a oferit, în cinstea oaspeţilor o masă la restaurantul „Pescăruş".

★

Cu prilejul prezenţei în ţara noastră a delegaţiei Asociaţiei de prietenie Japonia-România, condusă de Azusa Kubo, preşedintele I.R.R.C.S., Ion Pas, a oferit un cocteil în saloanele Casei oamenilor de ştiinţă.

(Agerpres)

Concursul nostru

Cunoaşteţi această imagine ?

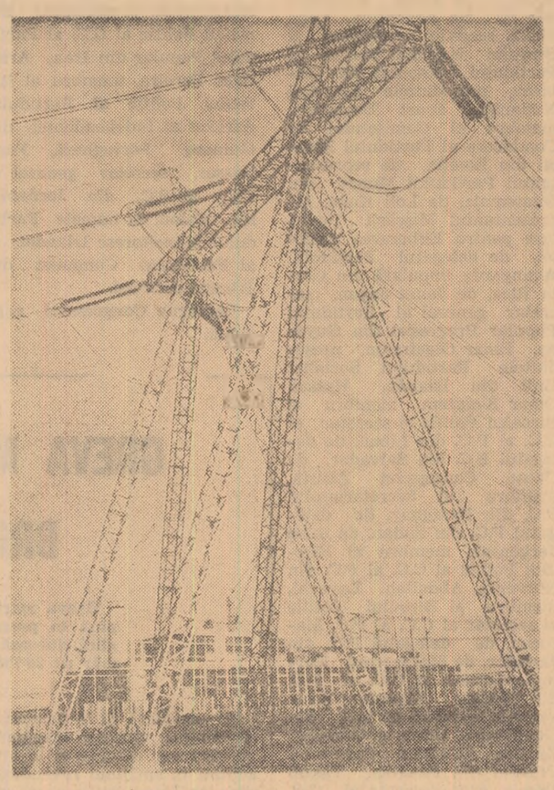

Reamintim cititorilor noştri că pentru a participa la concurs vor trebui să recunoască locul unde au fost realizate imaginile, ce reprezintă ele concret, iar pe cel mult o pagină de manuscris — **pentru fiecare din fotografii — să expună lucrurile pe care le consideră esenţiale pentru istoricul, precum şi pentru dezvoltarea actuală a oraşului sau localităţilor respective.**

Răspunsurile nu se vor lua în considerare dacă nu vor fi însoţite de cuponul de participare corespunzător imaginilor.

Imaginea noastră a fost luată de la km. 0 al magistralei aeriene de 400 kV al cărei punct terminus este Uzina de aluminiu de la Slatina. Mai adăugăm că primii kV au fost produşi în anul 1964. Arătaţi despre ce obiectiv industrial este vorba; ce cunoaşteţi despre el şi perspectivele sale de dezvoltare. (fotografia de sus)

Cîndva pe aceste locuri a fost o cetate pe care timpul a îngropat-o în apă şi nisip. În această localitate se află o filială a unui cunoscut muzeu arheologic regional. Ce ştiţi despre istoria trecută şi prezentă a acestor locuri? (fotografia de jos)

„Scînteia tineretului"
CUPON DE PARTICIPARE NR. 4

NUMELE ŞI PRONUMELE . . . . . .
PROFESIA . . . . . .
REGIUNEA . . . . . .
RAIONUL . . . . . .
COMUNA . . . . . .
STRADA . . . . . .
Nr. . . . . .

Şedinţa Consiliilor învăţămîntului superior, de cultură generală, profesional şi tehnic

În zilele de 2 şi 3 iunie a. c., s-au desfăşurat lucrările Consiliilor învăţămîntului superior, de cultură generală, profesional şi tehnic.

Au participat academicieni, membri corespondenţi ai Academiei, membri ai corpului didactic din învăţămîntul de toate gradele, reprezentanţi ai ministerelor şi ai altor instituţii şi organizaţii centrale.

În cadrul şedinţei celor 3 Consilii reunite s-a dezbătut studiul întocmit de Ministerul Învăţămîntului pe baza sarcinilor stabilite de Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român cu privire la problemele fundamentale ale dezvoltării învăţămîntului de toate gradele în următorii ani. Au fost prezentate şi proiectele de acte normative privitoare la înfiinţarea liceelor de specialitate.

Au luat cuvîntul numeroşi vorbitori care au apreciat favorabil propunerile şi măsurile preconizate, făcînd în acelaşi timp observaţii preţioase pentru îmbunătăţirea lor. Ţinînd seama de sugestiile făcute, studiul va fi definitivat şi prezentat spre aprobare conducerii de partid şi de stat.

De asemenea, a avut loc un larg schimb de păreri referitor la îmbunătăţirea sistemului de absolvire a şcolii generale (de 8 ani), examenului de maturitate, precum şi a concursurilor de admitere în şcolile de tip mediu şi învăţămînt superior.

Măsurile preconizate au drept scop înlăturarea paralelismului ce există între examenul de absolvire a şcolii generale şi concursul de admitere ce se ţine în vederea continuării studiilor, precum şi evitarea supraîncărcării absolvenţilor de şcoli generale şi de licee, datorită numărului mare de probe pe care le au de susţinut într-un interval scurt de timp.

Consiliul învăţămîntului superior a analizat unele măsuri de aplicare a actelor normative privind organizarea doctoratului, îndeosebi în sensul lărgirii posibilităţilor de cuprindere la doctoratul fără scoatere de la locul de producţie.

Şedinţa consiliilor reunite a fost prezidată de către tovarăşul acad. Ştefan Bălan, ministrul învăţămîntului. La şedinţă a luat parte tovarăşul Leonte Răutu, membru al Comitetului Executiv şi secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

(Agerpres)

H. H. PREZINTĂ: SPORT

CUPA MONDIALĂ LA FOTBAL (III)

R. F. Germană — o echipă puternică

Echipa R. F. Germane este o formaţie care va da oricînd de furcă partenerilor. În această echipă nu este loc pentru complexe şi nu există teamă pentru un randament slab, jucînd pe un teren în străinătate; dimpotrivă va exista o mai mare dăruire de sine, un randament mai bun, tocmai pentru afirmare la Campionatele mondiale.

În felul acesta echipa R. F. Germane s-a prezentat bine întotdeauna şi cred că nu este rău să amintesc marea surpriză de la Berna din 1954, adică victoria Germaniei în finală, asupra marei favorite, Ungaria. Sînt sigur că Spania, Argentina şi Elveţia nu au fost mulţumite de tragerea la sorţi care a introdus în grupul lor echipa R.F.G.

Fotbalul german este în mare progres, publicul se pasionează tot mai mult pentru favoriţii săi. Presa, televiziunea, radioul dau o mare importanţă sportului şi în special fotbalului.

Dacă la jucătorul german, în general, nu întîlnim supleţea şi fineţea driblingului altor jucători, trebuie să admirăm totuşi forţa sa fizică şi pregătirea sa perfectă, care-l face foarte periculos în tot timpul celor 90 de minute. Nu este fricos, abnegaţia sa este totală, dacă de la mulţi jucători latini de la care aşteptam un randament de 100 la sută, obţinem, de multe ori, numai 10 la sută sau 20 la sută, în privinţa jucătorului german nu există surprize; randamentul său e aproape întotdeauna total. Angajamentul său fizic este întotdeauna maxim şi moralul care animă echipa fac ca echipa Germaniei să fie un partener foarte dificil. Pentru prima oară după mulţi ani, nu vom vedea în fruntea echipei R.F.G. pe selecţionerul unic: Sepp Herberger, „unchiul Sepp", cum era numit, care era tatăl tuturor selecţionaţilor. Dar el este dedicat de prea multă vreme fotbalului german pentru ca să nu-l înveţe tainele meseriei pe elevul său Schöen, care i-a luat locul.

Tactic, R. F. Germană, a practicat pînă acum marcajul la om, acolo unde forţa fizică a jucătorului se poate face simţită în apărare; în atac oamenii se demarchează foarte mult, ajutaţi de suflul lor şi de pregătirea lor atletică, fapt care-i face greu de marcat.

Printre jucători, cîţiva pot sta alături de cei mai buni din lume; de exemplu portarul Tilkowski de la Borussia, foarte spectaculos şi foarte sigur; fundaşul Schnellinger, de clasă mondială, care va concura pentru formaţia teoretică a celei mai bune echipe mondiale, centrul atacant Uwe Seeler, pe care „Inter" a încercat să-l racoleze, dar fără succes, foarte bun pentru simţul porţii, voinţa, puterea de şut, jocul său de cap extraordinar, cu toate că nu este prea înalt (1,70 m). Apoi Brunnenmeier, Walter, şi Szymaniak, care pot pune în dificultate orice adversar.

Mai mult, nimeni nu va putea întrece R.F.G. în pregătirea metodică şi realistă, adaptată greutăţilor unui campionat mondial, care se desfăşoară în străinătate.

Putem fi siguri că R. F. Germană va fi un pretendent serios al cupei puse în joc în Anglia, şi că toţi jucătorii vor face totul pentru obţinerea ei.

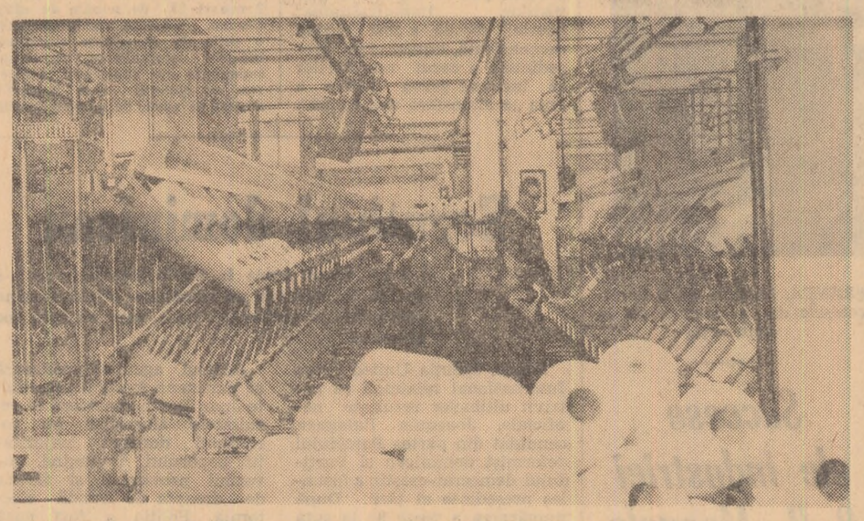

Intreprinderea „Textila Crişana" Oradea. Aspect din secţia de preparaţie dotată de curînd cu maşini moderne de canetat

• CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI

Cui aparţine iniţiativa de a uita iniţiativele bune ?

este nu să aştepţi „situaţia critică", ci să o previ prin toate mijloacele. Să dăm cuvîntul oamenilor.

GHEORGHE PREDIŞOR, modelor: **„Decesul" iniţiativei noastre ne-a lipsit de unul dintre mijloacele cele mai eficiente de a învăţa unii de la alţii, mai ales noi de la proiectanţi şi turnători. Mergem cînd este cazul, ori la proiectant, ori la turnători, dar nu putem lăsa mereu lucrul ca să dăm fuga în aceste ateliere, mai ales că proiectanţii ne vizitează destul de rar".**

ILIE DOMNARU, modelor, şef de echipă: **„Am în echipă patru băieţi tineri, dar foarte pricepuţi. Eu lucrez de 17 ani la modele. Cu toate acestea, sîntem puşi de multe ori în faţa unor desene pe care pur şi simplu nu ştim să le interpretăm. Aşa s-a întîmplat cu desenul de execuţie al unui amestecător la care am muncit pînă ne-am pierdut răbdarea şi am întîrziat 11 zile. Prea tîrziu proiectanţii au fost de acord cu noi că încă o secţiune era absolut necesară. Optez pentru reluarea iniţiativei şi pentru discuţii mai restrînse asupra unor produse mai complicate, cu atît mai mult cu cît executăm unicate şi serii mici".**

Ascultăm şi părerea tovarăşului inginer AUREL ROMOŞAN, constructorul şef al uzinei:

— Producţia uzinei noastre este caracterizată prin numărul mare de unicate, 70—80 la sută din total. Consfătuirea pe sectorul metalurgic a demonstrat încă o dată că însuşi inginerul cel mai bun are de învăţat din experienţa practică a maiştrilor şi muncitorilor cu înaltă calificare. Confruntarea dintre tineri mi s-a părut interesantă şi, ca membru al comitetului de partid, am susţinut-o, însă prea greu se mişcă tinerii noştri din comitetul U.T.C. Cu prilejul acestor analize, proiectanţii pot asculta părerile mai multor muncitori şi maiştri, sînt puşi în situaţia să se apere, să-şi însuşească punctul de vedere al lucrătorilor din ateliere sau să-şi exprime propriile păreri.

Efectul acţiunii iniţiate de tinerii modelori s-a răsfrînt şi pe alte planuri. În consfătuirea de la 25 martie 1965, tînărul sudor autogen NICOLAE FĂRCAŞU a fost criticat pentru neatenţie la tăierea maselotelor.

— Eram nou la turnătoria de oţel, nu mai tăiasem maselote, ci numai laminate — ne spune acum Fărcaşu. În şedinţă mi s-a spus şi din ce cauză produc rebuturi. Am fost sprijinit după aceea, am fost chemat la cursul de ridicarea calificării şi la demonstraţii. Acum merge mai bine.

La Fărcaşu acest „mai bine" înseamnă evidenţiat în întrecerea socialistă lună de lună de la începutul anului.

La secţia mecanică III, unde cifra de rebut este cea mai mare, am stat de vorbă cu secretarul comitetului organizaţiei de bază U.T.C. din atelierul utilaj pentru abataje, tovarăşul IOAN POPA II.

— Noi primim piesele de la forjă. Majoritatea sînt bune, dar sînt expediate foarte neglijent — cu ţundăr, nedebavurate etc — fapt care facilitează greşelile de execuţie. În luna mai planificasem o discuţie cu forjorii, dar comitetul U.T.C. pe uzină ne-a indicat să ne ocupăm de altceva. Aşa că am amînat această acţiune pentru luna iunie.

Ne oprim aici. Toţi interlocutorii au optat pentru reluarea iniţiativei organizaţiei U.T.C. de la modelărie, care şi-a dovedit eficacitatea sub diferite aspecte. Comitetul U.T.C. are datoria de a veni în întîmpinarea propunerilor tinerilor, cu atît mai mult cu cît îi cunosc utilitatea şi simt nevoia reluării acestui permanent dialog despre calitate.

Laboratoarele apelor

liza construcţia barajului pe uscat), ca un mare succes al constructorilor de la Porţile de Fier. Ceea ce s-a petrecut acolo la scară reală a fost anticipat în laboratorul institutului fază cu fază. Pe albia Dunării reconstituită pînă în cele mai mici detalii, cercetătorii au realizat fază cu fază complicata muncă a închiderii digului. Pentru un neavizat ar fi părut poate o joacă: cu o cutie de plastic cineva turna pietricele în apele învolburate ale machetei. Mica cutie transparentă reprezenta însă un camion, iar pietrişul de cîteva grame însemna în realitate blocuri de ordinul sutelor de kilograme iar în faza finală a închiderii, de ordinul tonelor. Toată această operaţie comportă un uriaş volum de calcul, de migăloasă atenţie, cu nimic mai prejos decît însăşi munca pe şantierul real. Ghizii noştri în complicata geografie de laborator a Institutului care cuprinde cursurile principalelor noastre rîuri şi Delta Dunării — tovarăşii Jeler Valer, secretar ştiinţific, şi Angelescu Emil, şef de laborator la secţia Hidraulică, ne arată în cele din urmă o machetă mai puţin obişnuită. O apăsare pe un buton şi apele încep să se mişte în ritmul valurilor mării.

— Aici am studiat extinderea portului Constanţa spre Sud — spune tov. Jeler Valer. Am făcut cercetări privind forma şi dimensiunile digurilor de larg. Una din cele mai preţioase realizări ale cercetătorilor noştri o constituie stabilopodul din beton (balast protector pentru diguri) care are un dublu rol: de a contribui la stabilitatea digului şi de a sfărîma valurile ce se abat asupra sa.

Privit la dimensiunile de laborator, stabilopodul seamănă grozav cu ciulinii de Dunăre: o stea spaţială cu trei raze. În realitate însă el cîntăreşte cîteva tone şi pare o ancoră uriaşă din beton, fiecare dig oferind zbaterii eterne a valurilor înlănţuirea a sute de asemenea ciudate stele de mare.

Următorul popas pe drumul apelor miniaturale îl facem la laboratorul I.S.P.H. Aici problemele de studiu sînt exclusiv legate de folosirea apelor în scopuri energetice. După ce au fost rezolvate nenumărate probleme legate de barajul de la Bicaz, apoi ale hidrocentralei de pe Argeş — după cum e firesc, pe prim plan se află acum sistemul hidroenergetic şi de navigaţie pe Dunăre. I-am găsit la lucru pe tinerii cercetători Stoicescu Teodor — şeful laboratorului, Coliban Virgil, şeful atelierului de măsurători electronice şi inginerul principal de la atelierul de cercetări hidraulice, Armencea Gheorghe. Cei trei tineri cercetători sînt comunişti, (Coliban este secretarul organizaţiei de partid) şi această înaltă calitate explică întrutotul entuziasmul şi puterea lor de muncă în rezolvarea unor complicate probleme ştiinţifice. Astfel, Stoicescu şi Coliban se ocupă de 4 ani de problemele complexe ale construcţiei şi funcţionării ecluzelor, aspect cu totul nou în hidrotehnica românească. Trebuie să mai adăugăm şi faptul că ecluzele de la Porţile de Fier vor fi unele din cele mai mari din lume (diferenţă de nivel 30 metri).

În faţa ecluzei realizate la dimensiuni de laborator, cei doi cercetători tocmai studiau încărcarea şi golirea cu apă. În ecluză, macheta unui vapor era prinsă într-o reţea de sîrme. Oscilaţiile impuse de mişcarea apei se transmit de aici la complicate instalaţii electronice unde toate aceste impulsuri sînt măsurate şi fotografiate pe film.

Problema cea mai mare în cazul ecluzărilor — ne spun cei doi tineri ingineri — o constituie eliminarea vibraţiilor produse prin evacuarea apei şi alimentarea cu apă. Ambele operaţii se fac prin grătarele dispuse în fundul ecluzelor. Alegerea conductelor, unghiul în care sînt aşezate, secţiunile lor, toţi aceşti parametri trebuie studiaţi cu grijă pentru că sînt determinanţi în asigurarea unei scurgeri fluide a apelor şi deci a unui trafic normal de navigaţie.

★

Vizitînd marile şantiere, rămîi întotdeauna cu un puternic sentiment de admiraţie faţă de omul constructor, cel care prin tenacitate şi invenţie cucereşte şi supune dimensiunile gigant, creînd o nouă geografie.

În cele două laboratoare ale apelor, în care se hotărăsc direcţiile de bătălie pe marile şantiere, munca pare la prima vedere monotonă, lipsită de spectaculozitate. Tînărul cercetător Armencea Gheorghe ne spunea: „Trei ani de zile şi te ocupi de o singură problemă, să zicem — în cazul meu — disipatorul barajului de la Porţile de Fier, porţiunea aceea în care puterea apelor ce se scurg trebue domolită pentru a nu cauza stricăciuni construcţiei. Stai toată ziua lîngă o machetă de beton peste care trece în permanenţă apă. O fotografiezi, o măsori, faci toată ziua calcule, aparent nu e nimic deosebit. Dar mie îmi place. Uneori mi se pare că dimensiunile disipatorului meu cresc la scară reală şi atunci parcă îl văd aşa cum va arăta în anul 1970".

PE SCURT • PE SCURT

• Jucătorii români Ion Ţiriac şi Ilie Năstase au realizat o frumoasă performanţă în campionatele internaţionale de tenis ale Franţei, reuşind să se califice pentru finala probei de dublu bărbaţi, după ce au învins ieri, în semifinale, cu 6—1, 4—6, 3—6, 6—3, 6—1, perechea Metreveli — Lihaciov (U.R.S.S.). Ţiriac şi Năstase vor întîlni în finală pe terenurile de la „Roland Garros", cuplul Graebner — Ralston (S.U.A.).

• Cîştigînd cea de-a 22-a partidă a meciului său cu Boris Spasski, marele maestru sovietic Tigran Petrosian şi-a păstrat titlul de campion mondial la şah, titlu pe care l-a cucerit cu trei ani în urmă de la Mihail Botvinnik.

Pierzînd doi pioni, Spasski a cedat la mutarea 35-a astfel că scorul a devenit 12—10 în favoarea lui Petrosian. Indiferent de rezultatul ultimelor două partide, Spasski nu mai poate să-l întreacă pe Tigran Petrosian. Conform regulamentului, la rezultat de egalitate, titlul rămîne în posesia celui care-l deţine. Partida a 23-a va avea loc la 6 iunie.

DE PESTE HOTARE

În Vietnamul de sud:

Se menţine tensiunea

● LA HUE VICTORIA NU APARŢINE NIMĂNUI

● DEMISIA UNUI LIDER BUDIST

Situaţia din fosta capitală imperială Hue era vineri dimineaţa deosebit de confuză. În oraş, relevă trimisul special al agenţiei France Presse, „victoria nu aparţine de fapt nimănui". *Trupele trimise* „cu prudenţă" *în oraş de premierul Ky sînt cantonate în cartiere bine delimitate, în timp ce restul oraşului rămîne sub controlul comitetelor de acţiune antiguvernamentale. Postul de radio Hue nu mai transmite nici un fel de emisiuni. Trupele guvernamentale n-au încercat pînă acum să-l preia. Vineri dimineaţa, mii de budişti s-au adunat la pagoda centrală pentru a protesta împotriva atentatului comis la viaţa liderului budist Thich Thien Minh. Potrivit corespondenţilor de presă, acest atentat este considerat la Hue drept* „opera guvernului lui Ky şi a lui Thieu".

La Da Nang, oraşul în care generalul Ky se crede „sigur de victorie", *o altă tînără budistă şi-a dat foc vineri dimineaţa în semn de protest faţă de guvernul de la Saigon. Numărul sinuciderilor a ajuns astfel la şase.*

La Saigon, evenimentele au luat o întorsătură mai gravă. Thich Tam Chau, directorul Institutului budist, cunoscut ca reprezentant al aripii „moderate" *din mişcarea budistă şi-a prezentat vineri dimineaţa demisia, afirmînd că* „găseşte situaţia foarte dificilă" *şi că, pentru moment, nu poate să o stabilizeze sau să o modifice. Acest act intervine în urma creşterii opoziţiei şi nemulţumirilor majorităţii budiştilor faţă de compromisul pe care l-au acceptat unii dintre liderii lor la convorbirile de zilele trecute cu junta militară.*

Numai demisia preşedintelui Nguyen Van Thieu şi a guvernului generalului Ky ar putea pune capăt actualei crize politice, a declarat în cadrul unei conferinţe de presă care a avut loc vineri după-amiază la Hue, Tri Quang, considerat drept principalul lider al budiştilor sud-vietnamezi.

Spre deosebire de grupul moderat al conducătorilor budişti, care ar putea fi satisfăcuţi de organizarea unor alegeri generale, aşa cum a promis Ky, (deşi, în realitate, acestea n-ar fi decît un simulacru, deoarece peste patru cincimi din teritoriul Vietnamului de sud sînt controlate de F.N.E.), Tri Quang a subliniat că întreaga populaţie budistă e hotărîtă să boicoteze orice fel de alegeri care s-ar desfăşura sub controlul actualului guvern.

Referindu-se la politica Statelor Unite în Vietnam, liderul budist a condamnat imixtiunea americană, precum şi sprijinul moral şi material pe care aceştia continuă să-l acorde unui guvern împotriva căruia s-a pronunţat majoritatea populaţiei sud-vietnameze.

Congresul de la Dortmund

DORTMUND 3 (Agerpres). — Congresul Partidului social democrat din Germania occidentală şi-a continuat vineri lucrările în trei grupuri de lucru separate, care au examinat problema germană, precum şi probleme legate de dialogul dintre P.S.D. şi P.S.U.G. înarmare, legislaţia excepţională. În grupul însărcinat cu elaborarea poziţiei P.S.D. faţă de problema germană, Helmut Schmidt, vicepreşedinte al fracţiunii parlamentare a P.S.D. şi membru în „cabinetul fantomă" al P.S.D., a prezentat un referat în care a expus programul de politică externă al partidului său. El s-a pronunţat împotriva unei participări a Germaniei occidentale la o forţă nucleară multilaterală sprijinită de S.U.A., sau la orice alt plan interaliat de înarmare nucleară.

Schmidt a susţinut pe de altă parte că Germania occidentală trebuie să renunţe definitiv la doctrina Hallstein (în cadrul acestei doctrine, Germania occidentală nu trebuie să întreţină relaţii cu state care recunosc R. D. Germană — N.R.). Pronunţîndu-se pentru îmbunătăţirea relaţiilor Republicii Federale Germane cu ţările din Europa răsăriteană, Schmidt s-a menţinut totodată, pe o poziţie nerealistă în ce priveşte relaţiile cu R. D. Germană, opunîndu-se categoric atît recunoaşterii acestui stat, cît şi unei eventuale colaborări între P.S.D. şi P.S.U.G. El a aprobat în general politica externă a guvernului Erhard şi a cerut menţinerea şi întărirea N.A.T.O., ca şi participarea Germaniei occidentale la strategia generală a acestei organizaţii.

Lucrările Congresului P.S.D. se încheie sîmbătă.

Şahinşahul Iranului a sosit la Belgrad

BELGRAD 3. — Corespondentul Agerpres, N. Plopeanu, transmite: La 3 iunie, Şahinşahul Iranului, Mohammad Reza Pahlavi Aryamehr, a sosit la Belgrad într-o vizită oficială. Pe aeroportul Surcin, înaltul oaspete şi persoanele care-l însoţesc au fost întîmpinaţi de Iosip Broz Tito, Edvard Kardelj, Aleksandar Rankovici şi de alte persoane oficiale. Au fost de faţă ambasadorul Republicii Socialiste România la Belgrad, A. Mălnăşan, şi alţi şefi ai misiunilor diplomatice acreditaţi în Iugoslavia.

În timpul şederii în Iugoslavia, Şahinşahul Iranului va vizita Belgradul, precum şi alte oraşe, vizita urmînd să se încheie la 11 iunie, după convorbirile oficiale de la Brioni dintre cei doi şefi de state.

Lucrările Congresului P. C. din Cehoslovacia

PRAGA 3. — Corespondentul Agerpres, Al. Liţă, transmite: În cea de-a patra zi a lucrărilor celui de-al XIII-lea Congres al P.C. din Cehoslovacia au continuat discuţiile pe marginea raportului prezentat de A. Novotny.

Au luat cuvîntul delegaţi la congres printre care V. Koucky, secretar al C.C. al P.C. din Cehoslovacia.

Congresul a fost salutat de Victorio Codovilla, preşedintele P.C. din Argentina, Leon Maka, secretar permanent al Biroului Naţional Politic al Partidului Democrat din Guineea, preşedintele Adunării Naţionale, Ernst Decosterd, membru al Comitetului de Conducere al Partidului Muncii din Elveţia, de reprezentantul Partidului Muncii din Guatemala, de Loli Koba, reprezentantul Mişcării Populare pentru Eliberarea Angolei, de delegatul Partidului Avangarda Populară din Costa Rica, de Janet Jagan, secretar general al Partidului Popular Progresist din Guyana, Einar Olgeirsson, preşedintele Partidului Socialist Unit din Islanda, Hassan Omar Kraytem, membru al Biroului Politic şi secretar al C.C. al P.C. din Liban, de delegatul P.C. din Salvador, de Chose Consepsion Acosta, membru al Secretariatului P.C. din Paraguay, de delegatul P.C. din Sudan, de Arne Jergensen, membru al Biroului Politic al C.C. al P.C. din Norvegia, Abdallah Layachi, membru al Biroului Politic şi secretar al C.C. al P.C. Marocan, de delegatul P.C. din Ecuador, de Mohammed Harmel, secretar al C.C. al P.C. din Tunisia, Evremon Gene, secretar general al P.C. din Guadelupa, Hilberto Gonzales Zapata, delegatul Partidului Popular din Panama, Yakub Demir, prim-secretar al C.C. al P.C. din Turcia, Georges Mauvois, membru al Biroului Politic şi secretar al C.C. al P.C. din Martinica, Amajo Amador Ramon, membru al C.C. al P.C. din Honduras, Jesus Faria, secretar general al C.C. al P.C. din Venezuela, Maurice Ognami, membru al Biroului Politic al Partidului Mişcarea Naţională Revoluţionară din Congo (Brazzaville), Gerhard Danelius, prim-secretar al organizaţiei P.S.U.G. din Berlinul Occidental, Alfredo Castro, conducătorul delegaţiei P.C. Brazilian, Tierno Amat Dansoco, membru al Secretariatului C.C. al Partidului African al Independenţei din Senegal, Jean Kill, conducătorul delegaţiei P.C. din Luxemburg, Julio Perez, membru al Biroului P.C. din Peru, Rheza Radmaneeh, preşedintele Biroului Politic al C.C. al Partidului Popular din Iran, Aristides Pereira, membru al Biroului Politic al Partidului African al Independenţei din Guineea Portugheză, Fuad Nassar, secretar general al C.C. al P.C. din Iordania, Mc. Calou, în numele Partidului Muncitoresc Irlandez şi al Partidului Comunist din Irlanda de Nord.

Lucrările Congresului continuă.

R. P. D. COREEANĂ. Ora de muzică la o grădiniţă de copii din Phenian

GREVA MARINARILOR BRITANICI

Greva marinarilor britanici, care a imobilizat pînă în prezent 729 de nave în porturile Angliei, durează de aproape trei săptămîni. Un număr de 20 758 de marinari au încetat lucrul.

Se consideră că la începutul săptămînii viitoare marinarii grevişti vor recurge şi la alte acţiuni în sprijinul revendicărilor lor. Într-adevăr, numeroşi militanţi locali au trimis Comitetului executiv al Sindicatului marinarilor telegrame în care cer acţiuni mai hotărîte, deoarece simpla încetare a lucrului nu a dat pînă în prezent rezultatele dorite. Comitetul executiv urmează să se întrunească luni pentru a dezbate aceste propuneri şi a adopta hotărîri. Printre altele, se remarcă în acest sens faptul că din cele peste 700 de nave imobilizate în porturi doar trei sînt petroliere. Aceasta înseamnă că aprovizionarea cu petrol a Angliei se face acum cu petroliere navigînd sub pavilioane străine. Greviştii acuză marile companii că au îndreptat petrolierele britanice spre alte destinaţii aducînd în porturile Angliei petroliere străine. (Se ştie că sindicatele au hotărît ca marinarii britanici să intre în grevă pe măsura acostării lor în porturile Angliei). Greviştii preconizează o serie de acţiuni împotriva societăţilor care procedează în acest mod. Se plănuieşte, de asemenea, internaţionalizarea conflictului prin participarea la grevă a personalului tuturor navelor britanice, indiferent unde se află. Doar încărcăturile de alimente şi produse de primă necesitate ar urma să fie acceptate în porturi. Celelalte vor fi blocate în porturile străine fără a putea fi descărcate nici încărcate.

Comisia de anchetă desemnată de guvern s-a întrunit pentru prima dată joi pentru a asculta depoziţiile reprezentanţilor patronatului şi ai greviştilor. „Imparţialitatea" acestei comisii a fost curînd demonstrată, atunci cînd preşedintele a cerut marinarilor să înceteze greva pentru a crea „o atmosferă mai calmă".

Conflict între militari şi guvern în Argentina

În legătură cu conflictul dintre armată şi autorităţile argentiniene, provocat de hotărîrea guvernului de a demite pe generalul de aviaţie Hugo Martinez Zuviria din funcţia de director al Şcolii superioare de război, trei ziare de seară din Buenos Aires au anunţat joi că generalul Zaviria a sfidat ordinul de a-şi părăsi postul şi s-a dus la biroul său pentru a lucra ca de obicei.

Pe de altă parte, mai mulţi generali ai aviaţiei braziliene aflaţi la Buenos Aires, au ţinut o reuniune la Ministerul Aviaţiei, în cursul căreia s-au declarat solidari cu generalul Martinez Zuviria. Această poziţie pune pe ministrul aviaţiei într-un impas, întrucît tot un general de aviaţie trebuie să preia funcţia de director al Şcolii superioare de război. Referindu-se la intenţiile guvernului de a se adresa comandanţilor forţelor armate terestre pentru a prelua postul vacant, corespondentul din Buenos Aires al agenţiei France Presse consideră că aceştia vor adopta o atitudine similară cu aceea a generalilor din aviaţie.

În cercurile observatorilor din capitala argentiniană se apreciază că situaţia creată prin acest conflict, în aparenţă minor, poate să pună în joc însăşi autoritatea ministrului apărării şi a guvernului.

„Gemini — 9" pe orbită

CAPE KENNEDY 3 (Agerpres). — Vineri la ora 13,39 G.M.T. de la Cape Kennedy a fost lansată nava cosmică „Gemini-9" avînd la bord pe cosmonauţii Thomas Stafford şi Eugene Cernan. La 6 minute după lansare nava s-a înscris pe o orbită apropiată de cea prevăzută.

Zborul va dura 70 ore şi 40 minute. În acest interval vor fi efectuate trei încercări de întîlnire a navei spaţiale cu o rachetă „Atda", lansată miercuri, 1 iunie. Programul de zbor prevede, de asemenea, părăsirea navei pentru 2 ore şi 25 de minute de către Cernan. Totodată vor fi efectuate o serie de experienţe ştiinţifice, inclusiv fotografierea straturilor superioare ale atmosferei, culegerea, cu ajutorul unui dispozitiv montat pe navă, de micrometeoriţi. Zborul se va încheia la 6 iunie, amerizarea efectuîndu-se în Oceanul Atlantic, la 670 kilometri est de Cape Kennedy.

Iniţial nava cosmică trebuia să fie lansată la 17 mai, dar experienţa a fost amînată deoarece racheta „Atlas" cu care „Gemini-9" urma să se întîlnească în spaţiu, nu s-a plasat pe orbita prestabilită. La 1 iunie lansarea a suferit o nouă amînare în urma descoperirii unei defecţiuni la un sistem de transmitere a semnalelor de la centrul de comandă la nava cosmică. Totuşi, la 1 iunie s-a reuşit plasarea pe orbită a unei rachete „Atda", care va fi „acostată", de „Gemini-9".

Cosmonautul Thomas Stafford are 35 de ani şi se află la cel de-al doilea zbor în spaţiu. Stafford a participat pentru prima oară la o experienţă spaţială în decembrie anul trecut tot în cadrul programului „Gemini". Eugene Cernan este cel mai tînăr dintre cosmonauţii americani, el are 32 de ani şi zboară pentru prima dată în spaţiu.

În jurul orei 18 G.M.T., în timp ce efectua cea de-a treia revoluţie în jurul Pămîntului, nava cosmică „Gemini-9" s-a apropiat la o distanţă de 6—15 metri de racheta „Atda", realizînd astfel a treia întîlnire spaţială de la începutul programului „Gemini". (Prima a avut loc la 15 decembrie 1965 între navele „Gemini-6" şi „Gemini-7", iar a doua la 16 martie 1966 între „Gemini-8" şi o rachetă „Agena").

Ştirile sosite de la Cape Kennedy arată că la faza finală a întîlnirii spaţiale — realizarea unui contact direct între „Gemini-9" şi „Atda" — s-au ivit dificultăţi. Cei doi cosmonauţi — Stafford şi Cernan — au comunicat că dispozitivul de legătură de pe racheta „Atda" pare să fie acoperit de placa ce a protejat racheta în timpul lansării şi care nu s-a desprins de ea după plasarea pe orbită. La Cape Kennedy se presupune că realizarea unui contact direct între cele două vehicule spaţiale va fi posibilă sîmbătă, cînd Cernan va ieşi în spaţiu şi va înlătura această placă protectoare.

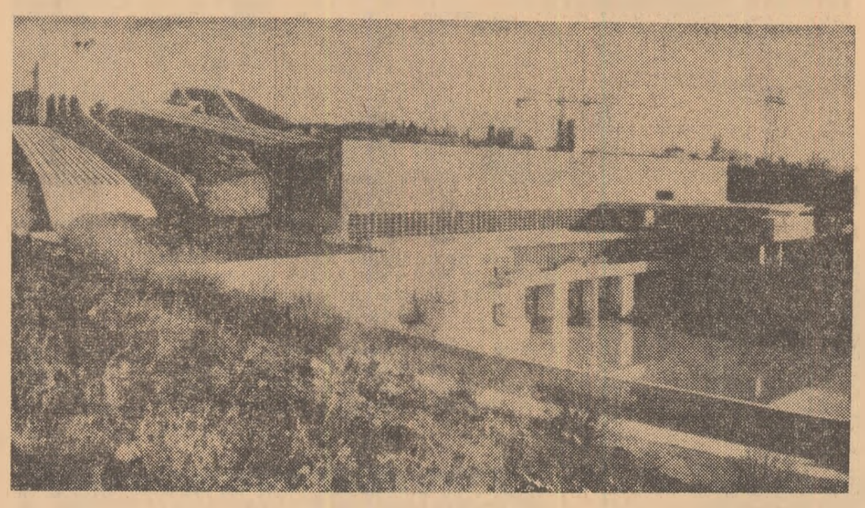

FRANŢA. Imagine de la hidrocentrala de la Salon aflată în construcţie

Sediul N.A.T.O. la Bruxelles?

Oricît de curios ar părea, cu numai trei zile înainte de deschiderea sesiunii Consiliului ministerial al N.A.T.O. — sesiune „crucială", cum apreciază observatorii occidentali — activitatea diplomatică se mai află încă în domeniul tatonărilor. Aşa, de pildă, se relatează că guvernul belgian a solicitat un „supliment de informaţii" privind intenţiile partenerilor săi: care anume organisme ar urma să fie mutate la Bruxelles, ce personal şi ce materiale vor fi implicate în acest transfer, ce suprafeţe ar trebui repartizate noilor locatari? Dar explicaţiile suplimentare nu se pot limita la elementele tehnice. Cel puţin o problemă de principiu, şi anume relaţiile viitoare cu Franţa, preocupă guvernul belgian, doritor — după cum afirmă agenţia FRANCE PRESSE — să nu le prejudicieze. În această optică, Bruxelles-ul ar dori ca acordul privitor la transferarea în Belgia a unor organisme ale N.A.T.O. să fie realizat între toţi cei 15 parteneri atlantici, inclusiv Franţa. Rezultă, deci, că va trebui să se renunţe la transferarea sediului Consiliului permanent al N.A.T.O. de la Paris, ştiut fiind că Franţa nu a obiectat împotriva menţinerii pe teritoriul său a organismelor politice ale pactului.

Tactica prudentă a guvernului belgian se explică, fără îndoială, prin opoziţia pe care o întîmpină în Belgia ideea transferării sediilor N.A.T.O. la Bruxelles. Diferite cercuri politice şi de afaceri argumentează că pe lîngă pericolele de ordin politic şi militar pe care le implică acest transfer pentru Belgia, el constituie un *privilegiu costisitor şi creator de inflaţie*", după cum se exprimă presa belgiană. Stabilirea în Belgia a unui personal numeros şi cu venituri ridicate ar exercita presiuni asupra preţei şi ar duce în mod inevitabil la o creştere a costului vieţii. Experienţa tristă a stabilirii sediilor Pieţei comune la Bruxelles este încă vie în memoria belgienilor. Or, întreagă această argumentare convingătoare ar putea cîntări greu atunci cînd guvernul va consulta parlamentul, fără avizul căruia nu va putea fi luată o hotărîre definitivă. Nu este probabil, totuşi, ca parlamentul să refuze un vot favorabil transferării sediilor N.A.T.O. la Bruxelles. În orice caz, guvernul consideră că trebuie să procedeze cu precauţie.

În această situaţie, se impune întrebarea dacă toată procedura internă şi interatlantică se va încheia pînă martţi cînd Consiliul ministerial al N.A.T.O. se întruneşte pentru a lua o hotărîre în problema transferului.

I. MANEA

Succese ale industriei R. P. Mongole

În cinstea celui de al XV-lea Congres al P.P.R.M., muncitorii întreprinderilor industriale din R. P. Mongolă au obţinut succese importante în îndeplinirea planului de producţie pe acest an — primul an al celui de-al patrulea cincinal.

Potrivit datelor preliminare, întreprinderile industriei energetice au produs în cinci luni cu 12,1 la sută mai multă energie electrică decît era planificat.

Succese importante au obţinut, de asemenea, şi întreprinderile alimentare din ţară. Planul de producţie pe primele cinci luni ale acestui an a fost depăşit cu 9,6 la sută.

Scrutinul dominican

Pînă vineri seara la Santo Domingo nu s-a dat publicităţii nici un comunicat oficial privind rezultatele alegerilor generale, care au avut loc miercuri.

Totuşi, agenţia United Press International relatează că potrivit ultimelor rezultate neoficiale, Joacquin Balaguer, candidat din partea Partidului reformist dominican şi Partidului democrat-creştin a fost ales preşedinte al ţării. După numărarea a peste 90 la sută din buletinele de vot (1 096 892 buletine din totalul de 1,2 milioane) reiese că Balaguer a întrunit 641 332 de voturi, iar Juan Bosch, liderul Partidului revoluţionar dominican, 406 054 voturi. Cel de-al treilea candidat la postul de preşedinte, Rafael Bonnelly, reprezentant al cercurilor de extremă dreaptă, a primit numai 49 466 de voturi.

Aceeaşi agenţie precizează că partizanii fostului preşedinte Juan Bosch consideră că rezultatele alegerilor nu corespund dorinţei majorităţii poporului, învinuind guvernul provizoriu şi forţele de dreapta de fraudă electorală. Poliţia a fost pusă în stare de alarmă pentru a interveni în eventualitatea unor noi tulburări provocate de nemulţumirile faţă de modul cum s-au desfăşurat alegerile. Se relatează că joi la Santo Domingo au fost împrăştiaţi, cu ajutorul gazelor lacrimogene, sute de demonstranţi care s-au pronunţat împotriva rezultatelor alegerilor.

Pe scurt

● *GUVERNUL britanic a hotărît să se retragă din Organizaţia europeană pentru cercetări spaţiale — E.L.D.O., scrie vineri dimineaţa ziarul „Times". Ziarul adaugă că această hotărîre va fi adusă la cunoştinţa celorlalte ţări membre ale organizaţiei la Conferinţa Ministerială a E.L.D.O. care se întruneşte Joia viitoare la Paris. Decizia britanică este motivată de dificultăţile financiare pe care le întîmpină guvernul englez.*

● DEPARTAMENTUL de Stat al S.U.A. a confirmat oficial că Ambasada americană din Roma a primit o notă verbală din partea guvernului italian prin care acesta denunţă tratatul bilateral, încheiat acum 18 ani între Statele Unite şi Italia, privind traficul comercial aerian. Motivul denunţării este, după cum apreciază agenţia A. P., refuzul Statelor Unite de a permite avioanelor italiene să aterizeze la Los Angeles şi Ciudad de Mexico, făcînd escală la New York.

● EAMON de Valera a fost reales preşedinte al Republicii Irlanda pentru o nouă perioadă de şapte ani. În favoarea sa au votat 558 808 alegători, în timp ce pentru oponentul său, Tom O'Higgins, au votat 548 240 alegători. Toţi observatorii au fost surprinşi de majoritatea infimă cu care a cîştigat de Valera. Ţinînd cont că la precedentele alegeri prezidenţiale el realizase o majoritate de peste 120 000 de voturi, cele 10 568 de voturi care compun actuala majoritate sînt considerate a fi un indiciu al gravului regres al partidului guvernamental. Opoziţia nu a întîrziat să califice rezultatul alegerilor drept „un vot de neîncredere în actualul guvern" şi să ceară demisia acestuia.

● *CEI doi ziarişti englezi care încearcă să traverseze Oceanul Atlantic pe bordul unei bărci cu rame şi despre care nu se mai ştia nimic de sîmbăta trecută au fost reperaţi vineri de submarinul „Cutlass", la 156 km de coastele S.U.A. Comandantul submarinului a comunicat prin radio că cei doi participanţi la această expediţie se simt bine şi nu au nevoie de nici un ajutor. Folosind curentul Golfstream, ei speră să doboare recordul de traversare a Atlanticului pe o barcă cu rame, care a fost stabilit în anul 1896 şi este de 55 de zile.*

● AVOCAŢII lui Jack Ruby, ucigaşul lui Lee Harvey Oswald, asasinul presupus al fostului preşedinte John Kennedy, au întreprins joi o acţiune pe lîngă Curtea Supremă a S.U.A., cerînd deschiderea unui nou proces pentru a determina dacă clientul lor se află sau nu în toate facultăţile mintale. Experţii apreciază că dacă procesul se va rejudeca şi se va constata că Ruby este alienat mintal, el va fi internat într-un ospiciu. În caz contrar va fi executat pe scaunul electric, aşa cum prevede ultima hotărîre a tribunalului pronunţată împotriva lui.

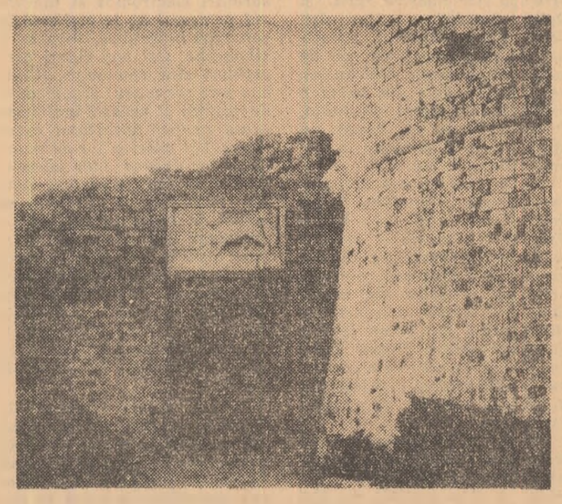

CIPRU. Turnul lui Othello, din Famagusta. Legenda spune că aici s-a desfăşurat drama lui Othello şi a Desdemonei. În orice caz această cetate a aparţinut veneţienilor

Operaţia „strict secret"

Un straşnic secret învăluie tratativele americano-panameze privind modificarea acordului în legătură cu canalul Panama. Secretul este atît de strict, încît nici măcar reprezentanţii organelor legislative panameze n-au primit vreo informaţie mai precisă.

Corespondenţii agenţiilor de presă semnalau că deputaţii panamezi n-au fost autorizaţi să arunce măcar o privire asupra textului notelor schimbate luna trecută de guvernele celor două ţări în chestiunea amintită.

Pare straniu ca tocmai cei ce vor trebui să parafeze şi să sancţioneze eventualul acord (membrii adunării legislative) să fie ţinuţi atît de departe de miezul tratativelor. Lucrurile se clarifică, însă, dacă facem apel la unele indiscreţii privind conţinutul acordului în curs de negociere. După informaţii care au transpirat în presa americană şi panameză, Statele Unite urmează nu numai să-şi menţină cele 15 baze militare existente actualmente în zona canalului Panama, dar să construiască în plus alte două mari baze aero-navale la San Blas şi Rio Hato. Se prevede, de asemenea, organizarea unor unităţi armate mixte americano-panameze, sub comandament american, unităţi care să asigure paza bazelor S. U. A. în eventualitatea unor „dezordini interne" (adică să înăbuşe acţiunile maselor din Panama împotriva prezenţei bazelor străine pe teritoriul patriei lor).

Cunoscînd violentele demonstraţii antiamericane care au dus, de altfel, la actualele negocieri privind revizuirea statutului zonei Canalului Panama, secretul strict păstrat de negociatori apare ca o manifestare de precauţie. Mantiei „secretului" i se adaugă încercările de a pune în funcţiune un văl al mistificării opiniei publice panameze. Intors de la Washington, Diogenes de la Rosa, unul din negociatorii panamezi, a chemat la „reşedinţa lui particulară" un grup de ziarişti de dreapta şi i-a anunţat că a fost alocat un fond de 300 000 de dolari pentru „crearea unui climat favorabil noului acord". De la Rosa a omis să specifice provenienţa acestor dolari, dar nimeni n-a avut nevoie de clarificări. Sursa e cunoscută.

Este însă foarte îndoielnic ca precauţiile şi manevrele Washingtonului să evite inevitabilul. Nici tactica „secretului", nici perdeaua de fum confecţionată cu ajutorul dolarilor nu vor putea ascunde adevăratul obiectiv al acordului proiectat: încercarea de a înmormînta aspiraţiile legitime ale poporului panamez. E cert că panamezii nu se vor resemna cu ocupaţia străină. Ei vor şti, desigur, să riposteze şi să lupte cu vigoare pentru cucerirea unei adevărate independenţe. Dacă judecăm după prudenţa manifestată de Washington, aceasta perspectivă nu e un prea mare secret nici pentru organizatorii tratativelor „foarte secrete" americano-panameze.

EM. RUCĂR

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa „Scînteii". Tel. 17.00.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii".